

CONCEPT

**Wetsvoorstel tot vaststelling
van Boek 1 van het nieuwe
Wetboek van Strafvordering**

Strafvordering in het algemeen

BOEK 1

Strafvordering in het algemeen

INDELING

1 Inleidende bepalingen en definities

- 1.1 Inleidende bepalingen
- 1.2 Definities

2 De behandeling van zaken door de rechter

- 2.1 Algemene bepalingen
- 2.2 Relatieve bevoegdheid van de rechtbanken tot kennisneming van strafbare feiten
- 2.3 De raadkamer
- 2.4 De rechter-commissaris

3 Vervolging en opsporing van strafbare feiten

- 3.1 Het College van procureurs-generaal
- 3.2 Vervolging
- 3.3 Opsporing
- 3.4 Landelijke bevoegdheidsuitoefening

3a Tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen (gereserveerd)

4 De verdachte en zijn raadsman

- 4.1 De verdachte
- 4.2 De raadsman

5 Het slachtoffer

- 5.1 Definities/algemene bepalingen over het slachtoffer
- 5.2 Rechten van het slachtoffer
- 5.3 Schadevergoeding
- 5.4 Herstelrecht

6 De getuige

- 6.1 Algemene bepalingen met betrekking tot het verhoor van de getuige
- 6.2 Verschoningsrechten
- 6.3 Verschoningsplichten
- 6.4 Bepalingen met betrekking tot de minderjarige getuige
- 6.5 Leden koninklijk huis

7 De deskundige

8 De processtukken

9 De kennisgeving van gerechtelijke mededelingen

- 9.1 Gerechtelijke mededelingen
- 9.2 Betekening van gerechtelijke mededelingen

10 Enige algemene voorzieningen

Voorstel van wet tot vaststelling van Boek 1 inhoudende bepalingen over de strafvordering in het algemeen in verband met de modernisering van het Wetboek van Strafvordering (Vaststellingswet Boek 1 van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (Strafvordering in het algemeen))

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die dezen zullen zien of horen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het Wetboek van Strafvordering zal worden gemoderniseerd en dat het daartoe wenselijk is Boek 1 van het nieuwe Wetboek van Strafvordering betreffende strafvordering in het algemeen vast te stellen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 1 van het nieuwe Wetboek van Strafvordering wordt als volgt vastgesteld:

BOEK 1

Strafvordering in het algemeen

HOOFDSTUK 1

Inleidende bepalingen en definities

TITEL 1.1

Inleidende bepalingen

Artikel 1.1.1.1 [artikel 1]

Strafvordering heeft alleen plaats op de wijze bij de wet voorzien.

Artikel 1.1.1.2 [nieuw]

De verdachte heeft recht op een eerlijk proces binnen een redelijke termijn.

Artikel 1.1.1.3 [nieuw]

De verdachte wordt voor onschuldig gehouden totdat zijn schuld in rechte is komen vast te staan.

Artikel 1.1.1.4 [nieuw]

Strafvordering geschiedt op een wijze die recht doet aan de belangen van het slachtoffer.

TITEL 1.2

Definities

Artikel 1.1.2.1 [artikel 127]

Onder opsporingsambtenaren worden verstaan alle personen belast met de opsporing van strafbare feiten.

Artikel 1.1.2.2 [artikel 132a]

Onder de opsporing van strafbare feiten waarmee opsporingsambtenaren zijn belast, wordt verstaan het verrichten van onderzoek met betrekking tot strafbare feiten met een strafvorderlijk doel.

Artikel 1.1.2.3 [nieuw]

1. Onder berechting wordt verstaan de behandeling van een strafzaak door de rechter in eerste aanleg of in hoger beroep.
2. Onder het onderzoek op de terechtzitting wordt verstaan het onderzoek op de zitting dat plaatsheeft in het kader van de berechting.

Artikel 1.1.2.4 [nieuw + artikel 138]

1. Onder rechterlijke beslissingen worden mede begrepen beslissingen van de rechter-commissaris.
2. Onder uitspraken worden verstaan rechterlijke beslissingen waarvan de wet voorschrijft dat zij op de zitting worden uitgesproken.

Artikel 1.1.2.5 [nieuw]

1. Onder eindvonnissen en eindarresten worden verstaan de vonnissen en arresten waarmee de behandeling van de zaak wordt afgesloten.
2. Onder tussenvonnissen en tussenarresten worden verstaan de vonnissen en arresten die in de loop van het onderzoek op de zitting worden gewezen.

Artikel 1.1.2.6 [artikelen 131b en 274]

Onder bijstand van een tolk aan een verdachte, getuige of deskundige die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, wordt mede begrepen bijstand van een daartoe geschikte persoon als tolk aan een verdachte, getuige of deskundige die niet of slechts zeer gebrekkig kan horen of spreken.

Artikel 1.1.2.7 [nieuw]

Onder minderjarige wordt verstaan een persoon, bedoeld in artikel 233 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 1.1.2.8 [artikelen 130 en 136]

1. Waar een termijn in dagen is uitgedrukt, worden daaronder verstaan vrije dagen, voor zover niet uit enige bepaling het tegendeel volgt.
2. Onder jaar wordt verstaan een tijd van twaalf maanden, onder maand wordt verstaan een tijd van dertig dagen, onder dag, behoudens voor de toepassing van de Algemene termijnenwet, een tijd van vierentwintig uren.
3. Onder algemeen erkende feestdagen worden verstaan de in artikel 3 van de Algemene termijnenwet als zodanig genoemde en de bij of krachtens dat artikel daarmee gelijkgestelde dagen.

Artikel 1.1.2.9 [artikel 129]

Waar van misdrijf in het algemeen of van enig misdrijf in het bijzonder gesproken wordt, wordt daaronder medeplichtigheid aan, poging tot en voorbereiding van dat misdrijf begrepen, voor zover niet uit enige bepaling het tegendeel volgt.

Artikel 1.1.2.10 [artikel 138d]

Onder terroristisch misdrijf wordt verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 83 van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 1.1.2.11 [nieuw]

Onder Onze Minister wordt verstaan Onze Minister van Veiligheid en Justitie.

HOOFDSTUK 2

De behandeling van zaken door de rechter

TITEL 2.1

Algemene bepalingen

Artikel 1.2.1.1 [artikel 271, tweede lid]

De rechter behandelt de zaak onbevooroordeeld en onpartijdig. Hij geeft op de zitting geen blijk van enige overtuiging omtrent de schuld of onschuld van de verdachte.

Artikel 1.2.1.2 [artikel 269]

1. De terechtzittingen zijn openbaar, tenzij de wet anders bepaalt.
2. De rechter kan personen de toegang tot een terechtzitting weigeren in de gevallen en op gronden bij de wet bepaald.
3. Het eindvonnis of eindarrest wordt uitgesproken op de openbare terechtzitting.

Artikel 1.2.1.3 [nieuw]

1. De rechtbank beslist bij vonnis en het gerechtshof bij arrest in de gevallen bij de wet bepaald.
2. In ieder geval geschieden bij vonnis of arrest de rechterlijke beslissingen die worden genomen bij de behandeling van de strafzaak en bij de behandeling van de vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.
3. Eindvonnissen en eindarresten zijn schriftelijk, tenzij de wet anders bepaalt. Mondelinge vonnissen en arresten worden aangetekend in het proces-verbaal van de zitting.

Artikel 1.2.1.4 [nieuw]

Indien niet is voorgeschreven dat de rechtbank of het gerechtshof bij vonnis of arrest beslist, wordt de zaak behandeld door de raadkamer van de rechtbank of het gerechtshof.

Artikel 1.2.1.5 [nieuw]

1. De behandeling van zaken door de rechtbank en het gerechtshof geschiedt door een meervoudige kamer of, in de gevallen waarin de wet dat bepaalt, door een enkelvoudige kamer.
2. De bevoegdheden die aan de voorzitter van de meervoudige kamer zijn toegekend, komen eveneens toe aan de enkelvoudige kamer.

3. De voorzitter heeft de leiding van het onderzoek op de zitting en geeft daartoe de nodige bevelen.

Artikel 1.2.1.6 [nieuw]

1. Indien de zaak naar het oordeel van de enkelvoudige kamer door een meervoudige kamer of een andere enkelvoudige kamer dient te worden behandeld, verwijst zij de zaak daarheen.
2. Indien de zaak naar het oordeel van de meervoudige kamer door een enkelvoudige kamer dient te worden behandeld, verwijst zij de zaak naar die enkelvoudige kamer.

Artikel 1.2.1.7 [nieuw]

1. Indien een verwijzing, bedoeld in artikel 1.2.1.6, geschiedt in het kader van de berechting, wordt de zaak op de bestaande tenlastelegging bij de desbetreffende kamer aanhangig gemaakt door aanzegging of oproeping van de verdachte vanwege de officier van justitie tegen de dag van de nadere terechtzitting. De artikelen [260, tweede lid, 263 en 265] zijn van toepassing.
2. De zaak wordt op de gewone wijze voortgezet, met dien verstande dat de beraadslaging mede geschiedt naar aanleiding van het onderzoek op de eerdere terechtzitting zoals dat volgens het proces-verbaal van die zitting heeft plaatsgehad.
3. De rechtbank of het gerechtshof beveelt dat het onderzoek op de terechtzitting opnieuw wordt aangevangen tenzij de officier van justitie of de verdachte instemmen met de hervatting in de stand waarin het onderzoek zich op het tijdstip van de verwijzing bevond. Artikel [322, vierde lid] is van overeenkomstige toepassing.
4. Indien de verwijzing niet geschiedt in het kader van de berechting, vindt dit artikel zoveel mogelijk overeenkomstige toepassing, tenzij de wet anders bepaalt.

Artikel 1.2.1.8 [nieuw]

1. De rechter-commissaris en de rechter op de zitting stellen de identiteit van de verdachte vast op de wijze, bedoeld in artikel 1.4.1.8, eerste lid, en van de getuige op de wijze, bedoeld in artikel 1.6.1.1.
2. De raadkamer kan de identiteit van de betrokken procespartij, indien deze niet de verdachte is, vaststellen overeenkomstig de wijze, bedoeld in artikel 1.6.1.1.

TITEL 2.2

Relatieve bevoegdheid van de rechtbanken tot kennisneming van strafbare feiten

Artikel 1.2.2.1 [artikel 2]

1. De rechtbanken zijn op gelijke voet bevoegd kennis te nemen van strafbare feiten die zijn begaan:
  - a. binnen hun rechtsgebied;
  - b. door een verdachte die binnen hun rechtsgebied woon- of verblijfplaats heeft of door een verdachte die binnen hun rechtsgebied zijn laatst bekende woon- of verblijfplaats heeft gehad;
  - c. door een verdachte die zich binnen hun rechtsgebied bevindt;
  - d. door een verdachte tegen wie binnen hun rechtsgebied een vervolging ter zake van een ander feit is aangevangen;
2. Onverminderd het eerste lid zijn bevoegd kennis te nemen van strafbare feiten:
  - a. die zijn begaan ter zee buiten het rechtsgebied van een rechtbank of aan boord van een vaartuig dat buitengaats wordt gebracht: de rechtbanken met een rechtsgebied dat grenst aan de territoriale zee alsmede de rechtbank Amsterdam;
  - b. ten aanzien waarvan bij algemene maatregel van bestuur is bepaald dat de officier van justitie bij het landelijk parket of de officier van justitie bij het functioneel parket zich daarop bij de uitoefening van zijn bevoegdheden richt: de rechtbank Amsterdam, de rechtbank Oost-Brabant, de rechtbank Overijssel en de rechtbank Rotterdam.

3. Bij deelneming van meer dan één persoon aan hetzelfde strafbare feit brengt de bevoegdheid ten aanzien van één van de verdachten de bevoegdheid mee ten aanzien van de andere verdachten.
4. Indien door meer dan één persoon, al dan niet tezamen, verschillende strafbare feiten zijn begaan, die in zodanig verband tot elkaar staan, dat de behandeling voor één rechtbank gewenst is, worden deze feiten voor de toepassing van het derde lid van dit artikel geacht in deelneming te zijn begaan.

Artikel 1.2.2.2 [artikel 4]

Strafbare feiten buiten het rechtsgebied van een rechtbank aan boord van een Nederlands vaartuig of luchtvaartuig begaan, worden ter bepaling van de bevoegdheid van de rechtbank geacht te zijn begaan op de plaats:

- a. waar de eigenaar van het vaartuig of luchtvaartuig zijn woonplaats heeft;
- b. indien deze een rechtspersoon is, waar zij haar zetel heeft; of
- c. waar het vaartuig teboekstaat.

Artikel 1.2.2.3 [artikel 5]

Indien de artikelen 1.2.2.1 en 1.2.2.2 geen bevoegde rechtbank aanwijzen, is de rechtbank Amsterdam bevoegd.

TITEL 2.3

De raadkamer

Artikel 1.2.3.1 [artikel 21, eerste lid + nieuw]

1. In alle gevallen waarin een zaak wordt behandeld door de raadkamer, gelden de bepalingen van deze titel, tenzij de wet anders bepaalt.
2. In gevallen waarin de wet niet bepaalt welke rechtbank bevoegd is van de zaak kennis te nemen, is de rechtbank bevoegd die bevoegd is tot kennisneming van het strafbare feit waarop de zaak betrekking heeft.

Artikel 1.2.3.2 [artikel 21, tweede, derde, vijfde en zesde lid]

1. Behandeling door een enkelvoudige kamer van de rechtbank kan plaatsvinden indien de zaak van eenvoudige aard is en indien het belang ervan zich daartegen niet verzet. Behandeling door een meervoudige kamer van de rechtbank vindt in ieder geval plaats indien het betreft:
  - a. beroep tegen of toetsing van een beslissing van de rechter-commissaris;
  - b. een vordering van het openbaar ministerie tot gevangenhouding of gevangenneming;
  - c. een vordering van het openbaar ministerie strekkende tot vrijheidsbeneming voor de duur van een jaar of meer;
  - d. een bezwaarschrift tegen de dagvaarding als bedoeld in artikel [262] voor de terechtzitting van een meervoudige kamer; of
  - e. een verzoek als bedoeld in artikel [512 of 517].
2. Behandeling door een enkelvoudige kamer van het gerechtshof kan plaatsvinden indien de behandeling verband houdt met een zaak als bedoeld in artikel [411, tweede lid].
3. Indien een beslissing moet worden gegeven na aanvang van de berechting en voordat het vonnis of arrest is uitgesproken, vindt de behandeling in raadkamer zoveel mogelijk plaats door de rechters die met de behandeling van de desbetreffende strafzaak zijn belast.

Artikel 1.2.3.3 [artikel 21, vierde lid + nieuw]

1. De rechter die als rechter-commissaris of als raadsheer-commissaris enig onderzoek in de zaak heeft verricht, neemt, op straffe van nietigheid, geen deel aan de behandeling door de raadkamer,

tenzij het onderzoek uitsluitend heeft plaatsgevonden op grond van artikel [316, tweede lid], en de rechter-commissaris of raadsheer-commissaris ook aan de berechting kan deelnemen.

2. De rechter die heeft beslist op het beroep van het officier van justitie tegen de weigering door de rechter-commissaris van een machtiging als bedoeld in artikel 1.8.9, vierde lid [34, vierde lid], of artikel 1.8.3, eerste lid [149b, eerste lid], neemt geen deel aan de behandeling.

Artikel 1.2.3.4 [artikel 23, vijfde lid, eerste volzin + nieuw]

1. Het openbaar ministerie legt de op de zaak betrekking hebbende stukken over. De raadkamer kan zich aanvullende stukken doen overleggen.

2. De officier van justitie kan de overlegging van stukken weigeren indien het de kennisneming van deze stukken onthoudt op grond van de artikelen 1.8.4, derde lid [30, derde lid], of artikel 1.8.9, vierde lid [34, vierde lid], dan wel voeging van deze stukken op grond van artikel 1.8.3, eerste lid [149b], achterwege blijft.

3. Het tweede lid is niet van toepassing indien het betreft de behandeling van het beroep van de officier van justitie tegen de weigering door de rechter-commissaris van een machtiging als bedoeld in artikel 1.8.9, vierde lid [34, vierde lid], of artikel 1.8.3, eerste lid [149b, eerste lid].

Artikel 1.2.3.5 [artikel 22, eerste, tweede, derde en vijfde lid + nieuw]

1. Het onderzoek op de zitting is openbaar, tenzij de wet anders bepaalt.

2. De raadkamer kan bevelen dat het onderzoek geheel of gedeeltelijk met gesloten deuren plaatsvindt. Dit bevel kan worden gegeven in het belang van de goede zeden, de openbare orde, de veiligheid van de staat, alsmede indien de belangen van minderjarigen, of de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken procespartij of anderszins bij de zaak betrokkenen dit eisen. Een dergelijk bevel kan ook worden gegeven, indien de openbaarheid naar het oordeel van de raadkamer het belang van een goede rechtspleging ernstig zou schaden.

3. Een bevel als bedoeld in het tweede lid, wordt door de raadkamer ambtshalve, op vordering van het openbaar ministerie of op verzoek van de betrokken procespartij gegeven. De raadkamer geeft het bevel niet dan na het openbaar ministerie, de betrokken procespartij, zo nodig met gesloten deuren, hierover te hebben gehoord.

4. In de gevallen waarin de wet bepaalt dat het onderzoek op de zitting niet openbaar is, kan de voorzitter tot bijwoning van het onderzoek bijzondere toegang verlenen.

5. In geval van een beroep tegen een beslissing van de rechter-commissaris is het onderzoek op de zitting niet openbaar.

Artikel 1.2.3.6 [nieuw]

1. In gevallen bij de wet bepaald kan de raadkamer zonder onderzoek op de zitting een beslissing nemen.

2. De raadkamer kan een verzoek van de betrokken procespartij of een voordracht van de rechter-commissaris zonder onderzoek op de zitting inwilligen indien het openbaar ministerie te kennen heeft gegeven daartegen geen bezwaar te maken dan wel indien het openbaar ministerie, hoewel in de gelegenheid gesteld om bezwaar te maken, van die gelegenheid geen gebruik heeft gemaakt.

Artikel 1.2.3.7 [artikel 23, tweede, derde, vijfde (tweede volzin) en zesde lid + nieuw]

1. Het openbaar ministerie is bij het onderzoek op de zitting aanwezig en wordt ter zake gehoord.

2. De betrokken procespartij wordt gehoord, althans hiertoe opgeroepen.

3. De betrokken procespartij kan zich bij het onderzoek op de zitting doen bijstaan door een raadsman of advocaat.

4. Tenzij de wet anders bepaalt, kan de verdachte zijn belangen laten behartigen door een raadsman en kunnen andere procespartijen zich laten vertegenwoordigen door een advocaat indien die raadsman of advocaat verklaart daartoe uitdrukkelijk te zijn gemachtigd.

5. De betrokken procespartij en zijn raadsman of advocaat kunnen van de op de zaak betrekking hebbende stukken kennisnemen.
6. Het tweede tot en met het vijfde lid zijn niet van toepassing, voor zover het belang van het onderzoek hierdoor ernstig wordt geschaad.

Artikel 1.2.3.8 [artikelen 23, vierde lid, en 22, vierde lid, laatste volzin]

Indien de betrokken procespartij of de getuige de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, roept het openbaar ministerie een tolk op. Artikel [276, derde lid,] is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1.2.3.9 [artikel 23, eerste lid + nieuw]

1. De raadkamer onderzoekt de zaak op de zitting op de wijze die zij nodig oordeelt.
2. De raadkamer kan, indien zij het wenselijk acht dat de verdachte of de veroordeelde bij het onderzoek op de zitting aanwezig is, bevelen dat de verdachte of de veroordeelde in persoon zal verschijnen; zij kan daartoe tevens zijn medebrenging gelasten. Artikel 1.2.3.7, vierde lid, is niet van toepassing.
3. De voorzitter deelt de verdachte mee dat hij niet verplicht is tot antwoorden. Deze mededeling wordt in het proces-verbaal opgenomen.
4. De raadkamer kan een getuige of deskundige horen. De artikelen [290, 291, 293, 294 en 295] zijn van toepassing.

Artikel 1.2.3.10 [nieuw]

1. Indien het belang van de behandeling van de zaak dit vereist, beveelt de raadkamer de schorsing van de behandeling voor bepaalde of onbepaalde tijd. De redenen voor de schorsing worden in het proces-verbaal opgenomen.
2. De behandeling van de zaak wordt na een schorsing ervan hervat in de stand waarin de behandeling zich bevond op het tijdstip van de schorsing, tenzij, in het geval de samenstelling van de raadkamer is gewijzigd, het openbaar ministerie of de betrokken procespartij daartegen bezwaar maakt.
3. Indien het belang van de behandeling van de zaak dit vereist, kan de raadkamer de stukken met overeenkomstige toepassing van artikel [316] in handen stellen van de rechter-commissaris. Artikel 1.2.3.3, eerste lid, is van toepassing.

Artikel 1.2.3.11 [artikel 25]

1. De griffier maakt proces-verbaal op, waarin is opgenomen de zakelijke inhoud van de afgelegde verklaringen en van hetgeen verder bij de behandeling is voorgevallen.
2. Indien de raadkamer dat nodig oordeelt of indien het openbaar ministerie, de betrokken procespartij, zijn raadsman of advocaat, de getuige of de deskundige dat verlangt, wordt in het proces-verbaal:
  - a. van enige omstandigheid, verklaring of opgave aantekening gemaakt;
  - b. de vraag naar aanleiding waarvan de verklaring is afgelegd opgenomen; of
  - c. de verklaring binnen redelijke grenzen in de eigen woorden opgenomen.
3. Het proces-verbaal wordt door de voorzitter of door een ander lid van de raadkamer en de griffier vastgesteld en ondertekend. Indien de griffier daartoe niet in staat is, gebeurt dit zonder zijn medewerking en wordt van zijn verhindering aan het slot van het proces-verbaal melding gemaakt.
4. Het proces-verbaal wordt met de beslissing en de ten behoeve van de behandeling in het geding gebrachte stukken bij de processtukken gevoegd. Indien de kennisneming van de stukken op grond van artikel 1.2.3.7, zesde lid, is onthouden, vindt dit plaats zodra het belang van het onderzoek zich daartegen niet meer verzet.

Artikel 1.2.3.12 [artikel 24, eerste, tweede en derde lid]

1. Nadat het onderzoek op de zitting door de voorzitter gesloten is verklaard, wordt hetzij de beslissing onmiddellijk in het openbaar uitgesproken, hetzij door de voorzitter meegedeeld wanneer de beslissing in het openbaar zal worden uitgesproken. Indien de wet bepaalt dat het onderzoek op de zitting niet openbaar is, wordt hetzij de beslissing onmiddellijk genomen en meegedeeld, hetzij door de voorzitter meegedeeld wanneer de beslissing zal worden genomen.
2. De beslissing die niet onmiddellijk wordt uitgesproken, wordt genomen binnen de daarvoor in de wet bepaalde termijn of, indien geen termijn is gesteld, uiterlijk zes weken na sluiting van het onderzoek. Van de termijn van zes weken kan eenmaal gemotiveerd worden afgeweken voor bepaalde tijd.
3. De beslissing wordt schriftelijk vastgelegd en met redenen omkleed, tenzij de wet anders bepaalt. De beslissing vermeldt de namen van de rechter of rechters door wie, en de dag waarop zij is genomen.
4. De beslissing wordt ondertekend door de voorzitter of, indien de voorzitter daartoe buiten staat is, een ander lid van de raadkamer, en de griffier. Indien de griffier niet tot ondertekening in staat is, wordt daarvan in de beslissing melding gemaakt.

Artikel 1.2.3.13 [artikel 24, vierde en vijfde lid]

1. De beslissing wordt, ook indien een verkorte procedure op grond van artikel 1.2.3.6 is toegepast, direct ter beschikking gesteld aan de betrokken procespartij en het openbaar ministerie, tenzij de wet anders bepaalt.
2. Indien op grond van artikel 1.2.3.7, zesde lid, oproeping achterwege is gebleven, wordt in afwijking van het eerste lid het openbaar ministerie van de beslissing direct in kennis gesteld en wordt de betrokken procespartij daarvan in kennis gesteld, zodra het belang van het onderzoek zich daartegen niet meer verzet.

TITEL 2.4

De rechter-commissaris

Artikel 1.2.4.1 [artikel 170]

1. In elke rechtbank zijn rechters-commissarissen voor het in bij de wet bepaalde gevallen uitoefenen van bevoegdheden in het kader van de strafvordering.
2. De rechter-commissaris oefent zijn bevoegdheden uit in het belang van de rechtsbescherming en van de volledigheid, de evenwichtigheid en de voortgang van het opsporingsonderzoek.

Artikel 1.2.4.2 [artikel 178a + nieuw]

1. In gevallen waarin de wet niet bepaalt welke rechter-commissaris tot optreden bevoegd is, is bevoegd de rechter-commissaris in de rechtbank die bevoegd is van het desbetreffende strafbare feit kennis te nemen.
2. De rechter-commissaris kan een bepaalde bevoegdheid ook binnen het rechtsgebied van een andere rechtbank uitoefenen. Hij stelt in dat geval zijn ambtgenoot hiervan tijdig in kennis.
3. De rechter-commissaris kan de uitoefening van een bevoegdheid overdragen aan de rechter-commissaris in de rechtbank binnen welk rechtsgebied zij moet plaatshebben.

Artikel 1.2.4.3 [artikel 171]

1. De rechter-commissaris oefent zijn bevoegdheden uit binnen een kabinet van rechters-commissarissen en wordt bijgestaan door de griffier.
2. Bij afwezigheid van de griffier kan de rechter-commissaris in dringende gevallen een persoon aanwijzen om voor bepaald aan te wijzen verrichtingen als griffier op te treden. Deze griffier wordt

voor aanvang van zijn werkzaamheden door de rechter-commissaris beëdigd dat hij zijn taak naar behoren zal vervullen.

Artikel 1.2.4.4 [artikel 177a]

De officier van justitie draagt er zorg voor dat de rechter-commissaris tijdig alle relevante stukken ontvangt en voorziet de rechter-commissaris van de inlichtingen die nodig zijn voor een goede uitoefening van zijn bevoegdheden.

Artikel 1.2.4.5 [artikel 172, eerste lid]

De griffier maakt, in de gevallen bij de wet bepaald en overigens voor zover de rechter-commissaris dat nodig oordeelt, op aanwijzing van de rechter-commissaris proces-verbaal op van hetgeen tijdens de uitoefening van diens bevoegdheden is voorgevallen.

Artikel 1.2.4.6 [artikel 178]

Indien de rechter-commissaris bij de uitoefening van zijn bevoegdheden buiten aanwezigheid van de officier van justitie constateert dat een strafbaar feit wordt begaan, doet hij daarvan een proces-verbaal opmaken en toekomen aan de officier van justitie. Hij kan tevens ambtshalve de bewaring van de verdachte bevelen. De bepalingen van boek 2, titel 5.6, zijn van toepassing.

Artikel 1.2.4.7 [nieuw]

1. Bevoegd tot kennisneming van een bezwaarschrift is de rechter-commissaris in de rechtbank van het arrondissement waartoe het parket behoort waarbij de officier van justitie tegen wiens handeling of beslissing het bezwaarschrift is gericht, werkzaam is.
2. Alvorens te beslissen op het bezwaarschrift stelt de rechter-commissaris de officier van justitie in de gelegenheid opmerkingen te maken. Hij stelt de indiener van het bezwaarschrift in de gelegenheid te reageren op de opmerkingen van de officier van justitie.
3. De rechter-commissaris kan de officier van justitie en de indiener van het bezwaarschrift horen, althans hiertoe oproepen. De indiener van het bezwaarschrift kan zich daarbij door een raadsman of advocaat doen bijstaan.
4. Tenzij de rechter-commissaris van oordeel is dat het belang van het onderzoek zich daartegen verzet, kan de verdachte die een bezwaarschrift indient zijn belangen laten behartigen door een raadsman en kan een andere indiener van een bezwaarschrift zich laten vertegenwoordigen door een advocaat, indien die raadsman of advocaat verklaart daartoe uitdrukkelijk te zijn gemachtigd.

Artikel 1.2.4.8 [nieuw]

1. De rechter-commissaris beslist direct op een bezwaarschrift tenzij de wet anders bepaalt.
2. De beslissing wordt schriftelijk vastgelegd en is met redenen omkleed. Bij dringende noodzaak kan de rechter-commissaris een mondelinge beslissing geven, die binnen drie dagen schriftelijk wordt vastgelegd.
3. De beslissing wordt direct op de bij de wet bepaalde wijze ter kennis gebracht van de indiener van het bezwaarschrift en de officier van justitie.

HOOFDSTUK 3

Vervolging en opsporing van strafbare feiten

TITEL 3.1

Het College van procureurs-generaal

Artikel 1.3.1.1 [artikelen 8, 140, 140 en 257ba]

1. Het College van procureurs-generaal waakt voor de behoorlijke vervolging en opsporing van strafbare feiten.
2. Het College van procureurs-generaal kan richtlijnen geven voor de opsporing en vervolging.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen bevoegdheden in het opsporingsonderzoek worden niet uitgeoefend dan na voorafgaande toestemming van het College van procureurs-generaal. De toestemming wordt vastgelegd.

Artikel 1.3.1.2 [nieuw]

1. Het College van procureurs-generaal kan degene onder wiens beheer en leiding opsporingsambtenaren werkzaam zijn, adviseren over de taakuitoefening van de opsporingsambtenaren, de feitelijke uitoefening van de bevoegdheden in het opsporingsonderzoek in en de uitvoering van strafbeschikkingen door de opsporingsambtenaren.
2. Alle organisaties en ambtenaren die belast zijn met de opsporing en vervolging verstrekken desgevraagd het College van procureurs-generaal de inlichtingen die het voor zijn taakuitoefening nodig heeft.

TITEL 3.2

Vervolging

Artikel 1.3.2.1 [artikel 7]

1. De officier van justitie is in eerste aanleg belast met de vervolging van strafbare feiten waarvan de rechtbanken kennisnemen.
2. De procureur-generaal bij de Hoge Raad is belast met de vervolging van alle strafbare feiten waarvan de Hoge Raad in eerste aanleg kennisneemt.

Artikel 1.3.2.2 [artikel 9, vierde lid]

De advocaat-generaal is in hoger beroep belast met de vervolging van strafbare feiten waarvan het gerechtshof in het ressort kennisneemt.

Artikel 1.3.2.3 [nieuw]

1. De officier van justitie kan vervolging instellen door:
  - a. het uitvoeren van een strafbeschikking;
  - b. het aanhangig maken van de zaak op de terechtzitting door een oproeping of dagvaarding.
2. In de gevallen en onder de voorwaarden bij de wet bepaald kan vervolging door het uitvoeren van een strafbeschikking ook ingesteld worden door:
  - a. opsporingsambtenaren;
  - b. organisaties en personen met een publieke taak belast.

Artikel 1.3.2.4 [artikel 167, tweede lid]

Van het instellen van vervolging kan mede worden afgezien op gronden aan het algemeen belang ontleend.

Artikel 1.3.2.5 [nieuw]

Tot uiterlijk de aanvang van de terechtzitting kan de officier van justitie een uitgevaardigde strafbeschikking of een uitgebrachte dagvaarding of oproeping intrekken, ook op gronden aan het algemeen belang ontleend.

Artikel 1.3.2.6 [nieuw]

De officier van justitie kan zijn bevoegdheid in het gehele land uitoefenen.

TITEL 3.3

Opsporing

Artikel 1.3.3.1 [artikel 141]

Met de opsporing van strafbare feiten zijn als gewoon opsporingsambtenaar belast:

- a. de officieren van justitie;
- b. de ambtenaren van politie in de zin van artikel 2 van de Politiewet 2012, voor zover zij zijn aangesteld voor de uitvoering van de politietaak;
- c. de door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie aangewezen militairen van de Koninklijke marechaussee;
- d. de opsporingsambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten, bedoeld in artikel 2 van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten.

Artikel 1.3.3.2 [artikel 142]

1. Met de opsporing van strafbare feiten zijn als buitengewoon opsporingsambtenaar belast:

- a. de personen aan wie door Onze Minister of door het College van procureurs-generaal een akte van opsporingsbevoegdheid is verleend;
  - b. de meerderjarige personen, behorend tot door Onze Minister bij ministeriële regeling aangewezen categorieën of eenheden;
  - c. de personen die bij bijzondere wetten met de opsporing van de daarin bedoelde strafbare feiten zijn belast, met uitzondering van de opsporingsambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten bedoeld in artikel 2 van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten, of die bij verordeningen zijn belast met het toezicht op de naleving daarvan, een en ander voor zover het die feiten betreft en de personen zijn beëdigd.
2. De opsporingsbevoegdheid strekt zich uit tot de in de akte of aanwijzing aangeduide strafbare feiten; de akte of aanwijzing kan bepalen dat de opsporingsbevoegdheid alle strafbare feiten omvat.
3. Onze Minister kan bepalen dat voor door hem bij ministeriële regeling aan te wijzen categorieën of eenheden van de in het eerste lid, onderdeel c, genoemde buitengewoon opsporingsambtenaren, de opsporingsbevoegdheid zich mede uitstrekt over andere strafbare feiten. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gegeven over de verlening van de akte en het doen van de aanwijzing, het grondgebied waarvoor de opsporingsbevoegdheid geldt, de beëdiging en de instructie van de buitengewoon opsporingsambtenaren, het toezicht waaraan zij zijn onderworpen en de wijze waarop Onze Minister de opsporingsbevoegdheid van afzonderlijke personen kan beëindigen. Voorts kunnen regels worden gesteld over de eisen van bekwaamheid en integriteit waaraan zij moeten voldoen.

Artikel 1.3.3.3 [nieuw]

De opsporingsambtenaar kan zijn bevoegdheid tot opsporing in het gehele land uitoefenen.

Artikel 1.3.3.4 [artikel 146a]

1. Hulpofficier van justitie zijn:

- a. de door Onze Minister bij ministeriële regeling aangewezen ambtenaren van politie in de zin van artikel 2 van de Politiewet 2012 die zijn aangesteld voor de uitvoering van de politietaak;
- b. de officieren van de Koninklijke marechaussee;
- c. de door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie bij ministeriële regeling aangewezen onderofficieren van de Koninklijke marechaussee;
- d. de door Onze Minister bij ministeriële regeling aangewezen opsporingsambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten, bedoeld in artikel 2 van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten;
- e. de door Onze Minister bij ministeriële regeling aangewezen buitengewoon opsporingsambtenaren.

2. De hulpofficier van justitie oefent zijn bevoegdheden uit binnen de grenzen van de hem toegekende bevoegdheid tot opsporing.

Artikel 1.3.3.5 [artikelen 146 en 148]

Het opsporingsonderzoek wordt verricht onder gezag van de officier van justitie. Deze kan de andere opsporingsambtenaren bevelen geven met betrekking tot de uitoefening van hun bevoegdheden.

Artikel 1.3.3.6 [artikel 152, tweede lid]

De opsporingsambtenaar kan onder verantwoordelijkheid van de officier van justitie en de hulpofficier van justitie en met inachtneming van de door het College van procureurs-generaal gegeven richtlijnen van de uitoefening of de verdere uitoefening van zijn bevoegdheid tot opsporing afzien op gronden aan het algemeen belang ontleend.

Artikel 1.3.3.7 [nieuw]

1. De opsporingsambtenaar verstrekt de officier van justitie en de hulpofficier van justitie, al dan niet door tussenkomst van een opsporingsambtenaar die operationeel leiding geeft aan de opsporing, gevraagd en ongevraagd de inlichtingen die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun bevoegdheden.
2. De opsporingsambtenaar kan bij de uitoefening van zijn bevoegdheid de hulp inroepen van de politie en de Koninklijke marechaussee.

Artikel 1.3.3.8 [nieuw]

De officier van justitie beveelt op verzoek van de advocaat-generaal dat het opsporingsonderzoek wordt verricht dat deze nodig oordeelt in een strafzaak die bij het gerechtshof aanhangig is.

TITEL 3.4

Landelijke bevoegdheidsuitoefening

Artikel 1.3.4.1 [nieuw]

1. De officier van justitie bij een arrondissementsparket richt zich bij de uitoefening van de hem toegekende bevoegdheden op de strafbare feiten waarvan de rechtbank in het arrondissement kennisneemt.
2. De officier van justitie bij het landelijk parket richt zich bij de uitoefening van de hem toegekende bevoegdheden op de strafbare feiten ten aanzien waarvan dat bij algemene maatregel van bestuur is bepaald.

3. De officier van justitie bij het functioneel parket richt zich bij de uitoefening van de hem toegekende bevoegdheden op strafbare feiten waarvan de opsporing ingevolge artikel 3 van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten tot de taken van een bijzondere opsporingsdienst behoort.

4. De officier van justitie bij het parket centrale verwerking openbaar ministerie richt zich bij de uitoefening van de hem toegekende bevoegdheden op de strafbare feiten ten aanzien waarvan dat bij algemene maatregel van bestuur is bepaald.

Artikel 1.3.4.2 [nieuw]

1. De officier van justitie bij een arrondissementsparket onthoudt zich bij de uitoefening van zijn opsporingsbevoegdheid van optreden buiten het arrondissement, tenzij dit optreden redelijkerwijs noodzakelijk is in het belang van het onderzoek.

2. De andere gewoon opsporingsambtenaren treden niet op buiten het gebied van hun tewerkstelling dan met inachtneming van bij of krachtens de wet gestelde regels.

3. Buitengewoon opsporingsambtenaren onthouden zich van optreden buiten het gebied waarvoor hun opsporingsbevoegdheid geldt, tenzij dit optreden redelijkerwijs noodzakelijk is in het belang van het onderzoek.

Artikel 1.3.4.3 [nieuw]

1. De officier van justitie bij een parket onder wiens gezag het opsporingsonderzoek is verricht, is belast met de vervolging van het strafbare feit waarop dat onderzoek betrekking heeft, tenzij het redelijkerwijs noodzakelijk is dat een officier van justitie bij een ander parket met de vervolging wordt belast.

2. Indien de officier van justitie bij een parket de bewaring heeft gevorderd, heeft gevorderd dat de rechter-commissaris bevoegdheden uitoefent die hem in hoofdstuk 10 van Boek 2 zijn toegekend dan wel de verdachte heeft gedagvaard of opgeroepen voor de terechtzitting, kan een officier van justitie bij een ander parket niet met de verdere afhandeling van de strafzaak worden belast, tenzij:

a. de rechtbank van het arrondissement waarbij de vordering is gedaan of de dagvaarding is uitgebracht onbevoegd is van het feit kennis te nemen;

b. de zaak wordt verenigd met een strafzaak die wordt behandeld door een officier van justitie bij een ander parket.

Artikel 1.3.4.4 [nieuw]

1. De officier van justitie bij een arrondissementsparket onthoudt zich van het doen van vorderingen en het uitbrengen van dagvaardingen bij de rechtbank van een ander arrondissement, tenzij dit redelijkerwijs noodzakelijk is.

2. De officier van justitie bij het landelijk parket en de officier van justitie bij het functioneel parket oefenen hun bevoegdheid uit in overeenstemming met het in artikel 139b van de Wet op de rechterlijke organisatie bedoelde reglement.

Artikel 1.3.4.5 [nieuw]

De officier van justitie die de bewaring vordert, die vordert dat de rechter-commissaris bevoegdheden uitoefent die hem in hoofdstuk 10 van Boek 2 zijn toegekend dan wel de verdachte dagvaardt of oproept voor de terechtzitting, wendt zich bij de verdere afhandeling van de strafzaak tot de rechtbank van hetzelfde arrondissement, tenzij:

a. die rechtbank zich onbevoegd heeft verklaard van het feit kennis te nemen;

b. het onderzoek op de terechtzitting nog niet is aangevangen en de zaak wordt verenigd met een strafzaak die bij een andere rechtbank in onderzoek is.

HOOFDSTUK 4

De verdachte en zijn raadsman

TITEL 4.1

De verdachte

Artikel 1.4.1.1 [artikel 27]

1. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit voortvloeit.
2. Daarna wordt als verdachte aangemerkt degene tegen wie de vervolging is gericht.

Artikel 1.4.1.2 [artikel 29, eerste lid]

1. In alle gevallen waarin iemand als verdachte wordt verhoord, onthoudt de verhorende rechter of ambtenaar zich van alles wat de strekking heeft een verklaring te verkrijgen, waarvan niet gezegd kan worden dat zij in vrijheid is afgelegd.
2. De verdachte is niet verplicht tot antwoorden.

Artikel 1.4.1.3 [artikel 29a]

1. In alle gevallen waarin een verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst wordt gehoord, wordt de bijstand van een tolk ingeroepen.
2. De tolk wordt opgeroepen door de verhorende ambtenaar, tenzij de wet anders bepaalt. Tijdens het opsporingsonderzoek kan de tolk mondeling worden opgeroepen. In alle andere gevallen geschiedt de oproeping schriftelijk.
3. Van de bijstand van een tolk wordt mededeling gedaan in het proces-verbaal.

Artikel 1.4.1.4 [artikelen 28 en 28ab]

1. De verdachte heeft het recht om zich, overeenkomstig de bepalingen van dit wetboek, te doen bijstaan door een raadsman.
2. Hem wordt daartoe, telkens wanneer hij dit verzoekt, zoveel mogelijk de gelegenheid verschaft om zich met zijn raadsman in verbinding te stellen.
3. Aan de verdachte wordt overeenkomstig de wijze bij de wet bepaald door een aangewezen of gekozen raadsman rechtsbijstand verleend.
4. In bijzondere gevallen kan op gemotiveerd verzoek van de verdachte meer dan een raadsman worden aangewezen.
5. De verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst kan ten behoeve van zijn contacten met zijn raadsman een beroep doen op bijstand van een tolk. De raadsman is verantwoordelijk voor het oproepen van een tolk.
6. Het eerste lid is niet van toepassing bij het verhoor ter plaatse van de staande gehouden verdachte van een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen overtreding waarvoor een strafbeschikking zal worden uitgevaardigd.

Artikel 1.4.1.5 [artikel 28a]

1. De verdachte kan vrijwillig en ondubbelzinnig afstand doen van het recht op rechtsbijstand, bedoeld in artikel 1.4.1.4, eerste lid, tenzij de wet anders bepaalt.
2. Wanneer de rechter of opsporingsambtenaar blijkt dat de verdachte afstand van rechtsbijstand wil doen, licht deze hem in over de gevolgen daarvan en deelt deze hem mee dat hij van zijn beslissing kan terugkomen. Hiervan wordt proces-verbaal opgemaakt.

Artikel 1.4.1.6 [artikel 27c]

1. Aan de verdachte wordt bij zijn staandehouding of aanhouding medegedeeld voor welk strafbaar feit hij als verdachte is aangemerkt. Buiten gevallen van staandehouding of aanhouding wordt de verdachte deze mededeling uiterlijk voorafgaand aan het eerste verhoor gedaan.
2. Aan de verdachte die niet is aangehouden, wordt voorafgaand aan zijn eerste verhoor, onverminderd artikel 2.3.2.3 [29, tweede lid], mededeling gedaan van het recht op rechtsbijstand en, indien van toepassing, het recht op vertolking en vertaling.
3. Aan de aangehouden verdachte wordt onverwijld na zijn aanhouding en in ieder geval voorafgaand aan zijn eerste verhoor schriftelijk mededeling gedaan van:
  - a. het recht om de in het eerste lid bedoelde informatie te ontvangen;
  - b. de in het tweede lid bedoelde rechten;
  - c. het bepaalde in artikel 1.4.1.2, tweede lid;
  - d. het recht op kennisneming van de processtukken op de wijze bepaald in de artikelen 1.8.4 tot en met 1.8.8 [30 tot en met 34];
  - e. de termijn waarbinnen de verdachte, voor zover hij niet in vrijheid is gesteld, krachtens dit wetboek voor de rechter-commissaris wordt geleid;
  - f. de mogelijkheden om krachtens dit wetboek om opheffing van de voorlopige hechtenis te verzoeken;
  - g. het recht om een persoon in kennis te doen stellen van zijn vrijheidsbeneming, bedoeld in artikel 2.5.3.1.4 [27e, eerste lid];
  - h. het recht om de consulaire post in kennis te doen stellen van zijn vrijheidsbeneming, bedoeld in artikel 2.5.3.1.4 [27e, tweede lid];
  - i. de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen rechten.
4. Aan een verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, wordt de mededeling van rechten in een voor hem begrijpelijke taal gedaan.
5. In het proces-verbaal wordt melding gemaakt van de mededeling van rechten.

Artikel 1.4.1.7 [artikel 27ca]

1. De verdachte wordt voorts van zijn recht op rechtsbijstand mededeling gedaan:
  - a. voor de inverzekeringstelling en voor de vordering tot inbewaringstelling door de hulpofficier van justitie of de officier van justitie;
  - b. bij het eerste verhoor in geval de rechter-commissaris onderzoek verricht op grond van de artikelen 2.10.1.1 tot en met 2.10.1.3 [181 tot en met 183], door deze of door degene die in opdracht van de rechter-commissaris met het verhoor is belast;
  - c. in geval van aantekening van hoger beroep of van beroep in cassatie, door de griffier.
2. Van het recht op rechtsbijstand wordt bovendien schriftelijk mededeling gedaan bij de betekening van:
  - a. de dagvaarding om op de terechtzitting te verschijnen;
  - b. de oproeping, bedoeld in artikel [257f, eerste lid];
  - c. een door het openbaar ministerie ingesteld hoger beroep of beroep in cassatie;
  - d. de kennisgeving van de dag van de behandeling in cassatie, vermeld in het gerechtelijk schrijven door uitreiking waarvan de betekening geschiedt.

Artikel 1.4.1.8 [artikel 27b]

1. De verdachte wordt ten behoeve van het vaststellen van zijn identiteit gevraagd naar zijn naam, voornamen, geboorteplaats en geboortedatum, het adres waarop hij in de basisregistratie personen is ingeschreven en het adres van zijn feitelijke verblijfplaats. Het vaststellen van zijn identiteit omvat tevens een onderzoek van een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. In de gevallen, bedoeld in artikel 2.6.5.2.1, derde en vierde lid, omvat het vaststellen van zijn identiteit tevens het nemen van een of meer foto's en vingerafdrukken.
2. De verdachte wordt ten behoeve van de kennisgeving van gerechtelijke mededelingen gevraagd naar zijn elektronisch adres. [wetsvoorstel 34 086]

3. In de gevallen waarin van de verdachte overeenkomstig dit wetboek vingerafdrukken zijn genomen en verwerkt, omvat het vaststellen van zijn identiteit ter verificatie het nemen van zijn vingerafdrukken en het vergelijken van die vingerafdrukken met de van hem verwerkte vingerafdrukken. In de andere gevallen omvat het vaststellen van zijn identiteit een onderzoek van een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

Artikel 1.4.1.9 [artikelen 241b en 331, eerste lid]

De rechten die in dit wetboek aan de verdachte zijn toegekend, kunnen ook door zijn raadsman worden uitgeoefend, tenzij de wet anders bepaalt.

TITEL 4.2

De raadsman

AFDELING 4.2.1

Optreden raadsman

Artikel 1.4.2.1.1 [artikel 37]

1. Als raadslieden worden toegelaten in Nederland op het tableau van de Nederlandse orde van advocaten ingeschreven advocaten.
2. Voorts worden toegelaten de personen bedoeld in artikel 16b dan wel 16h van de Advocatenwet, indien zij samenwerken met een in Nederland ingeschreven advocaat overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 16e respectievelijk 16j van de Advocatenwet.

Artikel 1.4.2.1.2 [artikel 38]

1. De verdachte is te allen tijde bevoegd een of meer raadslieden te kiezen.
2. Tot de keuze van een of meer raadslieden is ook de wettige vertegenwoordiger van de verdachte bevoegd.
3. Is de verdachte verhinderd van zijn wil te doen blijken en heeft hij geen wettige vertegenwoordiger, dan is zijn echtgenoot of geregistreerde partner of de meest gerede der bloed- of aanverwanten, tot de vierde graad ingesloten, tot die keuze bevoegd.
4. De ingevolgde het tweede of het derde lid gekozen raadsman treedt terug, zodra de verdachte zelf een raadsman heeft gekozen.
5. De gekozen raadsman stelt de hulpofficier van justitie, de officier van justitie en, in geval deze onderzoek verricht op grond van de artikelen 2.10.1.1 tot en met 2.10.1.3 [181 tot en met 183], tevens de rechter-commissaris in kennis van zijn optreden.
6. Indien de gekozen raadsman een eerder gekozen of aangewezen raadsman vervangt, stelt deze daarvan ook het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, de in het vijfde lid genoemde functionarissen en de vervangen raadsman daarvan in kennis.
7. Door de kennisgeving aan het bestuur van de raad voor rechtsbijstand eindigen de werkzaamheden van de vervangen raadsman.

Artikel 1.4.2.1.3 [artikel 39]

1. Het bestuur van de raad voor rechtsbijstand wijst na de kennisgeving, bedoeld in artikel 2.3.2.5, eerste en tweede lid [28b, eerste en tweede lid], of na de kennisgeving dat een verdachte in verzekering is gesteld voor wie niet eerder een raadsman is aangewezen, een raadsman aan.
2. De verdachte kan een voorkeur voor een bepaalde raadsman kenbaar maken.
3. De aangewezen raadsman treedt ook op als raadsman voor de verdachte tijdens de behandeling door de rechtbank van het hoger beroep van de officier van justitie als bedoeld in artikel 2.5.3.4.2 [59c].
4. De aanwijzing eindigt met het aflopen van het ophouden voor onderzoek, dan wel van de inverzekeringstelling en de eventuele verlenging.

Artikel 1.4.2.1.4 [artikel 40]

1. Voor de verdachte die geen raadsman heeft, wordt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand een raadsman aangewezen na kennisgeving door het openbaar ministerie dat:
  - a. ten aanzien van hem de bewaring of gevangenneming is bevolen, dan wel, indien de verdachte niet in verzekering is gesteld, ten aanzien van hem de bewaring of gevangenneming is gevorderd;
  - b. hoger beroep is ingesteld tegen het eindvonnis in eerste aanleg en het een zaak betreft waarin zijn voorlopige hechtenis is bevolen.
2. De aangewezen raadsman geeft kennis van zijn optreden voor de verdachte aan de hulpofficier van justitie, de officier van justitie en in geval deze onderzoek verricht op grond van de artikelen 2.10.1.1 tot en met 2.10.1.3 [181 tot en met 183], tevens aan de rechter-commissaris.

Artikel 1.4.2.1.5 [artikel 41]

1. Het bestuur van de raad voor rechtsbijstand wijst op verzoek van de verdachte voor hem een raadsman aan, indien hij anders dan krachtens een bevel tot inverzekeringstelling rechtens van zijn vrijheid is beroofd en vervolging tegen hem is aangevangen, tenzij hij door de duur van zijn vrijheidsberoving niet in zijn verdediging kan zijn of worden geschaad.
2. Indien de voorzitter van het gerecht van oordeel is dat aan een verdachte die zich in vrijheid bevindt en die geen raadsman heeft, in het belang van zijn verdediging rechtsbijstand moet worden verleend nadat de zaak op de terechtzitting aanhangig is gemaakt, geeft hij last aan het bestuur van de raad voor rechtsbijstand om een raadsman aan te wijzen.

Artikel 1.4.2.1.6 [artikel 42]

1. De aanwijzing van een raadsman op grond van de artikelen 1.4.2.1.4 en 1.4.2.1.5 [40 en 41] geschiedt voor de duur van de gehele aanleg waarin deze heeft plaatsgehad.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de uitvoering van de aanwijzing op grond van de artikelen 1.4.2.1.4 en 1.4.2.1.5 [40 en 41].

Artikel 1.4.2.1.7 [artikel 43]

1. Van elke door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand gedane aanwijzing worden de hulpofficier van justitie, het openbaar ministerie, de raadsman, de verdachte en in geval deze onderzoek verricht op grond van de artikelen 2.10.1.1 tot en met 2.10.1.3 [181 tot en met 183], tevens de rechter-commissaris, op een door Onze Minister te bepalen wijze in kennis gesteld.
2. De aangewezen raadsman kan de waarneming van bepaalde verrichtingen namens hem door een andere raadsman doen geschieden.
3. Indien de aangewezen raadsman de zaak van de verdachte aan een andere raadsman voor verdere behandeling overdraagt, geeft hij daarvan kennis overeenkomstig het eerste lid. Hij stelt voorts het bestuur van de raad voor rechtsbijstand van zijn overdracht in kennis.

Artikel 1.4.2.1.8 [artikel 44]

1. Bij verhindering of ontstentenis van de aangewezen raadsman treft deze een voorziening voor zijn waarneming; indien blijkt dat dit niet is geschied, wordt zo nodig voor de verdachte direct een andere raadsman aangewezen.
2. Blijkt van de verhindering of ontstentenis van de aangewezen raadsman pas op de terechtzitting, dan geeft de voorzitter last tot aanwijzing van een andere raadsman.
3. Op verzoek van de aangewezen raadsman of van de verdachte kan een andere raadsman worden aangewezen.
4. Aanwijzing van een andere raadsman geschiedt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand die de te vervangen raadsman heeft aangewezen. In geval de raadsman is

aangewezen op last van een rechter, geschiedt de vervanging door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand. De raad stelt de rechter van die vervanging in kennis.

AFDELING 4.2.2

De bevoegdheden van de raadsman met betrekking tot het verkeer met de verdachte en de kennisneming van processtukken

Artikel 1.4.2.2.1 [artikel 45]

De raadsman heeft vrije toegang tot de verdachte die rechtens zijn vrijheid is benomen, kan hem alleen spreken en met hem brieven wisselen zonder dat van de inhoud door anderen wordt kennisgenomen, een en ander onder het vereiste toezicht, met inachtneming van de huishoudelijke reglementen, en zonder dat het onderzoek daardoor mag worden opgehouden.

Artikel 1.4.2.2.2 [artikel 46]

1. Indien uit bepaalde omstandigheden een ernstig vermoeden voortvloeit dat het vrije verkeer tussen raadsman en verdachte hetzij zal strekken om de verdachte bekend te maken met een omstandigheid waarvan hij in het belang van het onderzoek tijdelijk onkundig moet blijven, hetzij wordt misbruikt voor pogingen om de waarheidsvinding te belemmeren, kan de officier van justitie telkens bevelen dat de raadsman geen toegang tot de verdachte zal hebben of deze niet alleen zal mogen spreken en dat brieven of andere stukken, tussen raadsman en verdachte gewisseld, niet zullen worden uitgereikt.

2. Het bevel omschrijft de bepaalde omstandigheden bedoeld in het eerste lid; het beperkt de vrijheid van verkeer tussen raadsman en verdachte niet meer en wordt niet voor een langere duur gegeven, dan door die omstandigheden wordt vereist, en is in elk geval slechts gedurende ten hoogste een week van kracht. De verdachte en zijn raadsman worden schriftelijk in kennis gesteld van het bevel.

3. De officier van justitie onderwerpt het bevel direct aan het oordeel van de rechtbank. De rechtbank beslist zo spoedig mogelijk na de raadsman te hebben gehoord, althans schriftelijk opgeroepen. De rechtbank kan bij haar beslissing het bevel opheffen, wijzigen of aanvullen.

4. Alle belemmeringen van het vrije verkeer tussen raadsman en verdachte, die op grond van dit artikel zijn bevolen, eindigen zodra de dagvaarding om op de terechtzitting in eerste aanleg te verschijnen aan de verdachte is betekend.

Artikel 1.4.2.2.3 [artikel 47]

1. In geval een bevel als bedoeld in artikel 1.4.2.2.2 [46] is gegeven, brengt de officier van justitie dit direct ter kennis van de voorzitter van de rechtbank. Deze geeft direct last aan het bestuur van de raad voor rechtsbijstand om een raadsman aan te wijzen.

2. De aangewezen raadsman treedt, zolang het bevel van kracht is en voor zover het vrije verkeer tussen raadsman en verdachte daardoor wordt beperkt, als zodanig op.

Artikel 1.4.2.2.4 [artikel 48]

1. Ten aanzien van de bevoegdheid van de raadsman tot de kennisneming van processtukken en het verkrijgen van afschrift daarvan vinden de artikelen 1.8.4 tot en met 1.8.8 [30 tot en met 33] overeenkomstige toepassing.

2. Alle stukken die ingevolge dit wetboek aan de verdachte ter beschikking worden gesteld, worden behoudens het bepaalde in artikel 1.8.6, tweede lid [32, tweede lid], ook aan zijn raadsman ter beschikking gesteld.

Het slachtoffer

TITEL 5.1

Definities / algemene bepalingen over het slachtoffer

Artikel 1.5.1.1 [artikel 51a]

1. In deze titel dit wetboek wordt verstaan onder:

a. Slachtoffer:

1°. degene die als rechtstreeks gevolg van een strafbaar feit vermogensschade of ander nadeel heeft ondervonden. Met het slachtoffer wordt gelijkgesteld de rechtspersoon die als rechtstreeks gevolg van een strafbaar feit vermogensschade of ander nadeel heeft ondervonden;

2°. nabestaande: familieleden van een persoon wiens overlijden rechtstreeks veroorzaakt is door een strafbaar feit;

b. Familieleden: de echtgenoot, de geregistreerde partner dan wel een andere levensgezel van het slachtoffer, de bloedverwanten in rechte lijn, de bloedverwanten in de zijlijn tot en met de vierde graad en de personen die van het slachtoffer afhankelijk zijn;

c. Minderjarig slachtoffer: elk slachtoffer dat jonger is dan achttien jaar;

d. Herstelrecht: het in staat stellen van het slachtoffer en de verdachte of de veroordeelde, indien zij er vrijwillig mee instemmen, actief deel te nemen aan een proces dat gericht is op het oplossen van de gevolgen van het strafbare feit, met de hulp van een onpartijdige derde.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in het belang van een goede procesorde regels worden gesteld betreffende:

a. het beperken van het aantal familieleden, dat aanspraak kan maken op de in deze titel opgenomen rechten, daarbij telkens rekening houdend met de specifieke omstandigheden; en

b. het bepalen welke nabestaanden voorrang krijgen bij de uitoefening van de in deze titel opgenomen rechten.

TITEL 5.2

Rechten van het slachtoffer

Artikel 1.5.2.1 [artikel 51aa]

1. De officier van justitie draagt zorg voor een correcte bejegening van het slachtoffer.

2. De ambtenaar van politie, de officier van justitie of andere opsporingsambtenaren dragen zorg voor verwijzing van het slachtoffer naar een instelling voor slachtofferhulp waar zij toegang hebben tot informatie, advies en ondersteuning.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven betreffende:

a. de toegang van slachtoffers en hun familieleden tot instellingen voor slachtofferhulp, de voorwaarden voor deze toegang, alsmede de financiering, organisatie en werkzaamheden van instellingen voor slachtofferhulp;

b. een individuele beoordeling waaraan het slachtoffer tijdig wordt onderworpen om specifieke beschermingsbehoeften te onderkennen en om te bepalen of en in welke mate het slachtoffer, in het bijzonder tijdens het voorbereidend onderzoek en het onderzoek ter terechtzitting, van bijzondere maatregelen gebruik moet kunnen maken;

c. maatregelen tot bescherming van slachtoffer, waaronder in het bijzonder minderjarige slachtoffers, en hun familieleden.

4. De in het derde lid bedoelde voorschriften omvatten de plicht om het kind of zijn wettelijk vertegenwoordiger te informeren over alle rechten en maatregelen die specifiek verband houden met het kind.

Artikel 1.5.2.2 [artikel 51ab]

1. De ambtenaar van politie, de officier van justitie of de andere opsporingsambtenaar dragen er zorg voor dat het slachtoffer bij zijn eerste contact met de betrokken opsporingsambtenaar direct informatie wordt verstrekt teneinde hem in staat te stellen toegang te krijgen tot de rechten die hem toekomen.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld betreffende de inhoud, het aanbieden en verstrekken van informatie, als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 1.5.2.3 [artikel 51ac]

1. De officier van justitie draagt er zorg voor dat het slachtoffer direct in kennis wordt gesteld van zijn recht om voldoende informatie te ontvangen over de aanvang en voortgang van de zaak, naar aanleiding van een tegen het slachtoffer begaan strafbaar feit. Het slachtoffer wordt in het bijzonder in kennis gesteld van zijn recht om informatie te ontvangen over:
  - a. het afzien van een opsporingsonderzoek of het beëindigen daarvan;
  - b. het niet vervolgen van een strafbaar feit;
  - c. het inzenden van een proces-verbaal tegen een verdachte;
  - d. de aanvang en voortzetting van de vervolging, waaronder de uitvaardiging van een strafbeschikking;
  - e. de aard van het aan de verdachte ten laste gelegde;
  - f. de plaats, de datum en het tijdstip van de terechtzitting;
  - g. de einduitspraak in de strafzaak tegen de verdachte;
  - h. het instellen van hoger beroep.
2. Aan het slachtoffer dat daarom verzoekt wordt mededeling gedaan van de aanvang en voortgang in de zaak als bedoeld in het eerste lid. In het bijzonder wordt door de ambtenaar van politie, of de andere opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 1.3.3.1 [141, onder c en d] ten minste mededeling gedaan van de informatie als bedoeld onder b tot en met g van het eerste lid.
3. Het slachtoffer ontvangt op zijn verzoek als bedoeld in het tweede lid voldoende informatie om te beslissen of hij beklag zal doen bij het gerechtshof als bedoeld in artikel [12]. De mededelingen betreffende de informatie als bedoeld in het eerste lid, onder a en b, omvatten naast de beslissing ten minste de motivering of een samenvatting van de motivering van de betrokken beslissing.
4. De officier van justitie doet het slachtoffer op zijn verzoek direct mededeling van de invrijheidstelling of ontsnapping van de verdachte, die zich in voorlopige hechtenis bevindt, of van de veroordeelde.
5. De officier van justitie doet het slachtoffer op zijn verzoek mededeling van de maatregelen die voor zijn bescherming zijn genomen indien de verdachte, die zich in voorlopige hechtenis bevindt, of de veroordeelde in vrijheid wordt gesteld of is ontsnapt.
6. Indien een aanwijsbaar risico bestaat dat de verdachte of de veroordeelde als gevolg van de mededeling als bedoeld in het vierde en vijfde lid schade wordt berokkend, dan blijft de mededeling achterwege.
7. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld inzake het recht van het slachtoffer om informatie te ontvangen over de zaak en inzake het doen van mededeling aan het slachtoffer over de zaak.

Artikel 1.5.2.4 [artikel 51b]

1. Op verzoek van het slachtoffer wordt door de officier van justitie toestemming verleend om kennis te nemen van de processtukken die voor het slachtoffer van belang zijn. Tijdens het onderzoek op de terechtzitting wordt deze toestemming verleend door het gerecht in feitelijke aanleg, waarvoor de zaak wordt vervolgd en overigens door de officier van justitie.
2. Het slachtoffer kan aan de officier van justitie verzoeken stukken die hij relevant acht voor de beoordeling van de zaak tegen de verdachte of van zijn vordering op de verdachte aan het dossier toe te voegen.

3. De officier van justitie kan het voegen van stukken onderscheidenlijk de kennisneming daarvan weigeren indien hij van oordeel is dat de stukken niet als processtukken kunnen worden aangemerkt dan wel indien hij dit onverenigbaar acht met een van de in artikel [187d, eerste lid,] vermelde belangen.
4. Voor de toepassing van het derde lid behoeft de officier van justitie een schriftelijke machtiging, op diens vordering te verlenen door de rechter-commissaris. De officier van justitie doet schriftelijk mededeling van zijn beslissing aan het slachtoffer.
5. De wijze waarop de kennisneming van de processtukken geschiedt, kan worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.
6. Het slachtoffer kan van de stukken waarvan hem de kennisneming is toegestaan, ter griffie afschrift krijgen overeenkomstig het bij of krachtens artikel 17 van de Wet tarieven in strafzaken bepaalde. Artikel [32, tweede tot met het vierde lid,] is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1.5.2.5 [artikel 51c]

1. Het slachtoffer kan zich doen bijstaan tijdens het voorbereidende onderzoek en op de terechtzitting.
2. Het slachtoffer kan zich doen bij staan door een advocaat, door zijn wettelijk vertegenwoordiger en tevens door een persoon naar keuze.
3. Het slachtoffer kan zich op de terechtzitting doen vertegenwoordigen door een advocaat, indien deze verklaart daartoe uitdrukkelijk gevolmachtigd te zijn, of door een gemachtigde die daartoe een bijzondere en schriftelijke volmacht heeft.
4. De politie, de officier van justitie, de rechter-commissaris of de rechter kan de bijstand aan een slachtoffer door zijn wettelijk vertegenwoordiger of door een persoon naar keuze, dan wel de vertegenwoordiging van het slachtoffer door een wettelijk vertegenwoordiger of gemachtigde, weigeren in het belang van het onderzoek of het belang van het slachtoffer. Deze weigering wordt gemotiveerd.
5. Indien het slachtoffer de Nederlandse taal niet of niet voldoende beheerst, kan hij zich laten bijstaan door een tolk.
6. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld inzake de bijstand door een tolk, alsmede inzake de ondersteuning van het slachtoffer bij het begrijpen en bij het zelf worden begrepen bij zijn noodzakelijke contacten met de politie, het openbaar ministerie en de rechter.

Artikel 1.5.2.6 [artikel 51ca]

1. Het slachtoffer dat de Nederlandse taal niet of onvoldoende begrijpt kan verzoeken schriftelijke informatie waarop hij overeenkomstig artikel 1.5.2.3, tweede of derde lid [51ac, tweede of derde lid], recht heeft, te laten vertalen in een voor hem begrijpelijke taal, indien en voor zover hij deze informatie noodzakelijk acht om zijn rechten in het strafproces te kunnen uitoefenen.
2. De vertaling die aan het slachtoffer wordt verstrekt omvat, voor zover zijn verzoek hierop betrekking heeft, ten minste de schriftelijke informatie, bedoeld in artikel 1.5.2.3, eerste lid, onder a, b, d, f en g [51ac, eerste lid, onder a, b, d, f en g], voor zover deze informatie noodzakelijk is om zijn rechten in het strafproces te kunnen uitoefenen.
3. Het slachtoffer dat de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst:
  - a. kan verzoeken afschriften van processtukken – waarvan hem de kennisneming is toegestaan overeenkomstig artikel 1.5.2.4 [51b] – schriftelijk te laten vertalen in een voor hem begrijpelijke taal, indien en voor zover hij deze processtukken noodzakelijk acht om zijn rechten te kunnen uitoefenen;
  - b. kan de bijstand van een tolk verzoeken bij de kennisneming van processtukken waarvan hem de kennisneming is toegestaan overeenkomstig artikel 1.5.2.4 [51b], ten behoeve van mondelinge vertaling in een voor hem begrijpelijke taal, indien en voor zover hij deze processtukken noodzakelijk acht om zijn rechten te kunnen uitoefenen.
4. Het verzoek, bedoeld in het eerste of derde lid, onder a, wordt schriftelijk gedaan, omschrijft zo duidelijk mogelijk de schriftelijke informatie, de processtukken of gedeelten daarvan waarop het verzoek betrekking heeft en is met redenen omkleed.

5. Tijdens het voorbereidend onderzoek wordt het verzoek, bedoeld in het eerste en derde lid, gericht aan de officier van justitie. Tijdens het onderzoek ter terechtzitting wordt het verzoek gericht aan het gerecht in feitelijke aanleg waarvoor de zaak wordt vervolgd en na sluiting van het onderzoek ter terechtzitting aan de officier van justitie.
6. Indien de officier van justitie het verzoek, als bedoeld in het eerste of derde lid, afwijst, deelt hij dit schriftelijk mee aan het slachtoffer. Het slachtoffer kan binnen veertien dagen na dagtekening van de mededeling daartegen een bezwaarschrift indienen bij de rechter-commissaris. Alvorens te beslissen, hoort de rechter-commissaris het slachtoffer en de officier van justitie.
7. Indien het gerecht, bedoeld in het vijfde lid, het verzoek, bedoeld in het eerste of derde lid, afwijst, doet dit gerecht het slachtoffer daarvan op zijn verzoek schriftelijk mededeling.
8. Onverminderd het eerste, tweede en derde lid, onder a, kan in plaats van een schriftelijke vertaling, bij wijze van uitzondering een mondelinge vertaling of samenvatting worden verstrekt van de schriftelijke informatie of processtukken die voor het slachtoffer noodzakelijk zijn om zijn rechten te kunnen uitoefenen, op voorwaarde dat de mondelinge vertaling of samenvatting de eerlijke procesvoering onverlet laat.
9. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld inzake vertaling van schriftelijke informatie en processtukken die aan het slachtoffer op zijn verzoek ter beschikking wordt gesteld.

Artikel 1.5.2.7 [artikel 51d]

De artikelen 1.5.1.1 en 1.5.2.1 tot en met 1.5.2.6 [51a tot en met 51ca], met uitzondering van artikel 1.5.2.1, derde lid, onder b [51aa, derde lid, onder b], zijn van overeenkomstige toepassing op personen, bedoeld in artikel 1.5.3.1, tweede lid [51f, tweede lid].

Artikel 1.5.2.8 [artikel 51e] [Wet van 14 april 2016, Stb. 160]

1. Het spreekrecht kan worden uitgeoefend indien het tenlastegelegde feit een misdrijf betreft waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van acht jaar of meer is gesteld, dan wel een van de misdrijven genoemd in de artikelen 240b, 247, 248a, 248b, 249, 250, 285, 285b, 300, tweede en derde lid, 301, tweede en derde lid, 306 tot en met 308 en 318 van het Wetboek van Strafrecht en artikel 6 van de Wegenverkeerswet 1994.
2. Het slachtoffer, de vader of de moeder van een minderjarig slachtoffer die een nauwe persoonlijke betrekking met dat slachtoffer hebben en personen die dat slachtoffer als behorende tot hun gezin verzorgen en opvoeden en in een nauwe en persoonlijke betrekking tot het kind staan kunnen, gezamenlijk of elk afzonderlijk, op de terechtzitting een verklaring afleggen over de gevolgen die de strafbare feiten genoemd in het eerste lid, bij hen teweeg hebben gebracht. Van het voornemen daartoe geeft hij voor de aanvang van de terechtzitting schriftelijk kennis aan de officier van justitie opdat deze hem tijdig kan oproepen. De voorzitter kan het spreekrecht van de vader of moeder of verzorgers als bedoeld in de eerste volzin, ambtshalve of op vordering van de officier van justitie beperken of ontzeggen wegens strijd met het belang van het minderjarige slachtoffer.
3. Indien meer dan drie nabestaanden hebben meegedeeld dat zij van hun spreekrecht gebruik willen maken, en zij het onderling niet eens kunnen worden over wie van hen het woord zal voeren, beslist de voorzitter welke drie personen van het spreekrecht gebruik kunnen maken. De beslissing van de voorzitter laat onverlet dat de echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel het woord kunnen voeren ter uitoefening van het spreekrecht.
4. Tot de slachtoffers die van het spreekrecht gebruik kunnen maken, behoort de minderjarige die de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt. Dit geldt ook voor de minderjarige die die leeftijd nog niet heeft bereikt en die in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake.
4. Indien het slachtoffer de leeftijd van twaalf jaren nog niet heeft bereikt, kan het spreekrecht worden uitgeoefend door zijn wettelijke vertegenwoordigers voor zover deze vertegenwoordiging niet in strijd is met het belang van de minderjarige. De wettelijke vertegenwoordigers kunnen tevens gezamenlijk of elk afzonderlijk, op de terechtzitting een verklaring afleggen over de gevolgen die de strafbare feiten genoemd in het eerste lid, bij hen teweeg hebben gebracht. De

voorzitter kan, ambtshalve of op vordering van de officier van justitie, beslissen dat het spreekrecht niet wordt uitgeoefend door de wettelijke vertegenwoordiger wegens strijd met het belang van de minderjarige.

6. Voor het slachtoffer dat feitelijk niet bij machte is het spreekrecht uit te oefenen, kan het spreekrecht over de gevolgen van het strafbaar feit waardoor deze is getroffen, worden uitgeoefend door de echtgenoot, de geregistreeerde partner of een andere levensgezel en één van de andere familieleden van het slachtoffer als bedoeld in artikel 1.5.1.1, eerste lid, onder b [51a, eerste lid, onder b].

TITEL 5.3

Schadevergoeding [na wetsvoorstel 34 236]

Artikel 1.5.3.1 [artikel 51f]

1. Degene die rechtstreeks schade heeft geleden door een strafbaar feit, kan zich terzake van zijn vordering tot schadevergoeding als benadeelde partij voegen in het strafproces.
2. Indien de in het eerste lid bedoelde persoon ten gevolge van het strafbare feit is overleden, kunnen zich voegen diens erfgenamen terzake van hun onder algemene titel verkregen vordering en de personen, bedoeld in artikel 108, eerste en tweede lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek terzake van de daar bedoelde vorderingen.
3. De in het eerste en tweede lid bedoelde personen kunnen zich eveneens voor een deel van hun vordering voegen.
4. Zij die om in een burgerlijk geding in rechte te verschijnen, bijstand behoeven of vertegenwoordigd moeten worden, hebben om zich overeenkomstig het eerste lid te voegen, in het strafproces de bijstand of vertegenwoordiging eveneens nodig. Een machtiging van de kantonrechter, als bedoeld in artikel 349, lid 1, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, is voor die vertegenwoordiger niet vereist. Ten aanzien van de verdachte zijn de bepalingen betreffende bijstand of vertegenwoordiging, nodig in burgerlijke zaken, niet van toepassing.
5. Indien de officier van justitie een vervolging instelt of voortzet, doet hij de benadeelde partij daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling. Indien de zaak ter terechtzitting zal worden behandeld, deelt de officier van justitie de benadeelde partij zo spoedig mogelijk het tijdstip van behandeling mee.

Artikel 1.5.3.2 [artikel 51g]

1. Bij de mededeling op grond van artikel 1.5.2.3, tweede lid [51ac, tweede lid], dat vervolging tegen een verdachte wordt ingesteld, zendt de officier van justitie een formulier voor voeging toe. Voor de aanvang van de terechtzitting geschiedt de voeging door een opgave van de inhoud van de vordering en van de gronden waarop deze berust, bij de officier van justitie die met de vervolging van het strafbare feit is belast. Deze opgave vindt plaats door middel van een door Onze Minister van Veiligheid en Justitie vastgesteld formulier.
2. De officier van justitie doet van de voeging zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling aan de verdachte en, in het in het vierde lid bedoelde geval, aan diens ouders of voogd.
3. Ter terechtzitting geschiedt de voeging door de opgave, bedoeld in het eerste lid, eerste volzin, bij de rechter uiterlijk voordat de officier van justitie in de gelegenheid is gesteld overeenkomstig artikel [311] het woord te voeren. Deze opgave kan ook mondeling worden gedaan.
4. Indien de vordering van de benadeelde partij betrekking heeft op een als doen te beschouwen gedraging van een verdachte die de leeftijd van veertien jaren nog niet heeft bereikt en aan wie deze gedraging als een onrechtmatige daad zou kunnen worden toegerekend als zijn leeftijd daaraan niet in de weg zou staan, wordt zij geacht te zijn gericht tegen diens ouders of voogd.

TITEL 5.4

Herstelrecht

Artikel 1.5.4.1 [artikel 51h]

1. *Het openbaar ministerie bevordert dat de politie in een zo vroeg mogelijk stadium het slachtoffer en de verdachte mededeling doet van de mogelijkheden tot herstelrechtvoorzieningen waaronder bemiddeling.*
2. *Indien een bemiddeling tussen het slachtoffer en de verdachte tot een overeenkomst heeft geleid, houdt de rechter, indien hij een straf en maatregel oplegt, daarmee rekening.*
3. *Het openbaar ministerie bevordert bemiddeling tussen het slachtoffer en de verdachte of veroordeelde, nadat het zich ervan heeft vergewist dat dit de instemming heeft van het slachtoffer.*
4. *Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld betreffende herstelrechtvoorzieningen waaronder bemiddeling tussen het slachtoffer en de verdachte of tussen het slachtoffer en de veroordeelde.*

HOOFDSTUK 6

De getuige

TITEL 6.1

Algemene bepalingen met betrekking tot het verhoor van de getuige

Artikel 1.6.1.1 [artikel 290]

1. In de gevallen bij de wet bepaald wordt de getuige ten behoeve van het vaststellen van zijn identiteit gevraagd naar zijn naam, voornamen, geboorteplaats en geboortedatum, het adres waarop hij in de basisregistratie personen is ingeschreven en het adres van zijn feitelijke verblijfplaats.
2. Indien over de identiteit van de getuige twijfel bestaat kan diens identiteit worden vastgesteld door middel van een onderzoek van een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. De verhorende ambtenaar kan de getuige bevelen zijn identiteitsbewijs ter inzage aan te bieden.

Artikel 1.6.1.2 [artikelen 191, 260, 373, 391]

Indien de getuige de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, kan de verhorende ambtenaar een tolk doen oproepen.

Artikel 1.6.1.3 [nieuw]

1. Waar dit voor de bepaling van zijn rechtspositie in de fase van het onderzoek nodig is, wordt de getuige in kennis gesteld van :
  - a. zijn plicht om te verschijnen of te verklaren en de eventuele gevolgen van het niet nakomen van die plicht; en
  - b. een hem toekomend recht op rechtsbijstand.
2. In alle gevallen waarin een getuige als bedoeld in artikel 1.6.2.1.1 of 1.6.2.2.2, wordt verhoord, wordt hem meegedeeld dat hij niet tot het afleggen van een verklaring dan wel het beantwoorden van bepaalde vragen verplicht is.

Artikel 1.6.1.4 [artikel 291 + nieuw]

1. De verhorende ambtenaar draagt ervoor zorg dat de getuige bij zijn verklaring zoveel mogelijk uitdrukkelijk opgeeft welke feiten en omstandigheden hij heeft waargenomen en ondervonden en wat zijn redenen van wetenschap zijn.

2. Indien de getuige niet meteen nadat hij het feit heeft waargenomen wordt verhoord, vraagt de verhorende ambtenaar de getuige of en hoe hij het verhoor heeft voorbereid.

3. De getuige legt zijn verklaring af zonder van voorwerpen of gegevens gebruik te maken. De verhorende ambtenaar kan de getuige om bijzondere redenen toestaan bij het afleggen van zijn verklaring gebruik te maken van aantekeningen of andere gegevens of voorwerpen.

Artikel 1.6.1.5 [artikelen 173 en 271, eerste lid + nieuw]

In alle gevallen waarin iemand als getuige wordt verhoord, onthoudt de verhorende ambtenaar zich van alles wat de strekking heeft een verklaring te verkrijgen waarvan niet kan worden gezegd dat zij in vrijheid is afgelegd.

TITEL 6.2

Verschoningsrechten

AFDELING 6.2.1

Verschoning van het afleggen van een getuigenverklaring of de beantwoording van bepaalde vragen

Artikel 1.6.2.1.1 [artikel 217]

Van het afleggen van een verklaring of van het beantwoorden van bepaalde vragen kunnen zich verschonen:

- a. de bloed- of aanverwanten van de verdachte of medeverdachte in de rechte lijn;
- b. de bloed- of aanverwanten van de verdachte of medeverdachte in de zijlijn tot en met de derde graad;
- c. de echtgenoot of eerdere echtgenoot dan wel de geregistreerde partner of eerdere geregistreerde partner dan wel de levensgezel of eerdere levensgezel van de verdachte of medeverdachte.

AFDELING 6.2.2

Verschoning van de beantwoording van bepaalde vragen

Artikel 1.6.2.2.1 [artikel 217]

Getuigen die daardoor zichzelf, hun bloed- of aanverwant in de rechte lijn of in de zijlijn tot en met de derde graad, hun echtgenoot of eerdere echtgenoot, hun geregistreerde partner of eerdere geregistreerde partner, dan wel hun levensgezel of eerdere levensgezel aan het gevaar van een strafrechtelijke veroordeling zouden blootstellen, kunnen zich van het beantwoorden van bepaalde vragen verschonen.

Artikel 1.6.2.2.2 [artikel 218]

Getuigen die in de uitoefening van hun ambt, beroep of stand verplicht zijn tot een geheimhouding waarin besloten ligt dat het belang van de waarheidsvinding moet wijken voor het maatschappelijke belang dat ieder zich vrijelijk en zonder vrees voor openbaring om bijstand en advies tot hen moet kunnen wenden, kunnen zich van het beantwoorden van bepaalde vragen verschonen. Zij kunnen zich slechts verschonen omtrent de wetenschap over hetgeen rechtstreeks verband houdt met deze specifieke taakuitoefening.

Artikel 1.6.2.2.3 [wetsvoorstel 34 032]

1. Getuigen die als journalist of publicist in het kader van nieuwsgaring, beschikken over gegevens van personen die deze gegevens ter openbaarmaking hebben verstrekt onder voorwaarde dat de

verstrekking niet tot hen kan worden herleid, kunnen zich verschonen van het beantwoorden van vragen over de herkomst van die gegevens.

2. De rechter kan het beroep van de getuige, bedoeld in het eerste lid, afwijzen indien hij oordeelt dat bij het onbeantwoord blijven van vragen aan een zwaarder wegend maatschappelijk belang een onevenredig grote schade zou worden toegebracht.

Artikel 1.6.2.2.4 [artikel 215a]

Getuigen die uit hoofde van hun ambt of beroep betrokken zijn bij het verhoor van een bedreigde getuige of een verhoor waarbij artikel 2.10.3.1.7 is toegepast, dan wel een daaraan voorafgaand verhoor, kunnen zich van het beantwoorden van bepaalde vragen verschonen, voor zover zulks ter bescherming van de in artikel 2.10.3.1.7, eerste lid, of artikel 2.10.3.3.1, eerste lid, genoemde belangen noodzakelijk is.

TITEL 6.3

Verschoningsplichten

Artikel 1.6.3.1 [artikel 215b]

Getuigen die uit hoofde van hun ambt of beroep betrokken zijn bij het verhoor van een afgeschermd getuige verschonen zich van het beantwoorden van een daarover gestelde vraag.

Artikel 1.6.3.2 [nieuw]

Getuigen die als rechter-commissaris, als medewerker als bedoeld in artikel 2.7.6.2.2.3, tweede lid, dan wel als vertegenwoordiger van het ambt, de beroepsgroep of de stand waartoe de verschoningsgerechtigde behoort, bedoeld in artikel 2.7.6.2.2.3, vierde lid, kennis hebben gekregen van de inhoud van aan voorwerpen te ontlenu informatie of gegevens waarover op grond van artikel 2.7.6.2.2.3, eerste lid, onherroepelijk is beslist dat niet tot kennisneming daarvan mag worden overgegaan, verschonen zich van een te dien aanzien gestelde vraag.

TITEL 6.4

Bepalingen met betrekking tot de minderjarige getuige

Artikel 1.6.4.1 [nieuw]

Het aantal ondervragingen van een minderjarige getuige wordt tot een minimum beperkt.

Artikel 1.6.4.2 [nieuw]

1. Indien een minderjarige getuige wordt uitgenodigd voor het verhoor dan wel daartoe wordt opgeroepen, worden een of beide ouders of de voogd van de minderjarige getuige direct in kennis gesteld van:

- a. het tijdstip, de datum en de plaats van het verhoor; en
- b. de wijze waarop het verhoor wordt afgenomen.

2. Overeenkomstig artikel 1.6.1.3 worden de ouders van de minderjarige getuige eveneens in kennis gesteld van de voor hem geldende plicht om te verschijnen of te verklaren, een aan hem toekomend recht op rechtsbijstand en een aan hem toekomend verschoningsrecht.

3. Van het kennisgeven aan de ouders of voogd kan worden afgezien indien het belang van de minderjarige getuige of het belang van het onderzoek zich daartegen verzet, dan wel de ouders of voogd geen bekende woon- of verblijfplaats in Nederland hebben.

TITEL 1.6.5

Leden koninklijk huis

Artikel 1.6.5.1 [artikel 226]

1. Tenzij zij bij koninklijk besluit tot het afleggen van een getuigenis zijn gemachtigd, worden niet als getuigen opgeroepen of gehoord, de Koning, de vermoedelijk opvolger van de Koning, hun echtgenoten en de Regent.
2. Een regeling van vormen die bij het verhoor in acht zijn te nemen, wordt bij het besluit tot machtiging gegeven.

HOOFDSTUK 7

De deskundige

Artikel 1.7.1 [artikel 51i]

1. Op de wijze bij de wet bepaald wordt een deskundige benoemd met een opdracht tot het geven van informatie over of het doen van onderzoek op een terrein, waarvan hij specifieke of bijzondere kennis bezit.
2. Bij de benoeming worden de opdracht die ten behoeve van het onderzoek in de strafzaak moet worden vervuld en de termijn binnen welke de deskundige het verslag uitbrengt, vermeld.
3. Aan de deskundige wordt tevens opgedragen naar waarheid, volledig en naar beste inzicht verslag uit te brengen.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld ten aanzien van de kwalificaties waarover bepaalde deskundigen moeten beschikken en over de wijze waarop in de overige gevallen de specifieke deskundigheid van personen kan worden bepaald of getoetst.

Artikel 1.7.2 [artikel 51j]

1. Ieder die tot deskundige is benoemd, is verplicht de door de rechter opgedragen diensten te bewijzen.
2. De rechter kan de deskundige geheimhouding opleggen.
3. De deskundige kan zich verschonen in de gevallen bedoeld in de artikelen 1.6.2.2.1 tot en met 1.6.2.2.3.
4. De deskundige ontvangt uit 's rijks kas een vergoeding op de wijze bij de wet bepaald. De rechter-commissaris kan, onverminderd artikel [591], beslissen dat een deskundige die onderzoek op verzoek van de verdachte heeft uitgevoerd dat in het belang van het onderzoek is gebleken, uit 's rijks kas een vergoeding ontvangt. Deze vergoeding bedraagt niet meer dan die welke de op vordering van de officier van justitie benoemde deskundige ontvangt.

Artikel 1.7.3 [artikel 51k]

1. Er is een landelijk openbaar register van gerechtelijke deskundigen, dat wordt beheerd op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze. Bij deze algemene maatregel van bestuur wordt het orgaan ingesteld dat met deze taak wordt belast.
2. Bij benoeming van een deskundige die niet is opgenomen in het register wordt gemotiveerd op grond waarvan hij als deskundige wordt aangemerkt.

Artikel 1.7.4 [artikel 51l]

1. De deskundige brengt aan zijn opdrachtgever een met redenen omkleed verslag uit. Hij geeft daarbij zo mogelijk aan welke methode hij heeft toegepast, in welke mate deze methode en de resultaten daarvan betrouwbaar kunnen worden geacht en welke bekwaamheid hij heeft bij de toepassing van de methode.

2. Het verslag wordt schriftelijk uitgebracht, tenzij de rechter bepaalt dat dit mondeling kan geschieden.
3. De deskundige verklaart het verslag naar waarheid, volledig en naar beste inzicht te hebben opgesteld. Het verslag is gebaseerd op wat zijn wetenschap en kennis hem leren omtrent datgene wat aan zijn oordeel onderworpen is.

Artikel 1.7.5 [artikel 51m]

1. De rechter kan de deskundige ambtshalve horen, op vordering van de officier van justitie of op verzoek van de verdachte. De rechter kan zijn oproeping bevelen. Ten aanzien van de deskundige en zijn verhoor vinden de artikelen 2.10.4.2.1 tot en met 2.10.4.2.3 overeenkomstige toepassing.
2. De deskundige wordt bij zijn verhoor op de terechtzitting beëdigd dat hij naar waarheid en zijn geweten zal verklaren.
3. Ten aanzien van de deskundige wordt geen bevel tot gijzeling gegeven.

HOOFDSTUK 8

De processtukken

Artikel 1.8.1 [artikel 149a, tweede lid]

Tot de processtukken behoren alle stukken die voor de in het kader van de berechting door de rechter te nemen beslissingen redelijkerwijs van belang kunnen zijn, behoudens het bepaalde in artikel 1.8.3.

Artikel 1.8.2 [artikel 149a, eerste lid + nieuw]

1. De officier van justitie is tijdens het opsporingsonderzoek verantwoordelijk voor de samenstelling van de processtukken.
2. Tijdens het onderzoek op de terechtzitting berust deze verantwoordelijkheid bij het gerecht in feitelijke aanleg, waarvoor de zaak wordt vervolgd en overigens bij de officier van justitie.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop de processtukken worden samengesteld en ingericht, over het verstrekken van afschriften en over de wijze waarop de kennisneming van processtukken plaatsvindt.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de integriteit en de authenticiteit van processtukken in elektronische vorm. Van een processtuk in elektronische vorm kan de integriteit worden nagegaan doordat iedere wijziging kan worden vastgesteld.

Artikel 1.8.3 [artikel 149b]

1. De officier van justitie is bevoegd, indien hij dit met het oog op de in artikel 2.10.3.1.7, eerste lid, vermelde belangen noodzakelijk acht, de voeging van bepaalde stukken of gedeelten daarvan bij de processtukken achterwege te laten. Hij behoeft daartoe een schriftelijke machtiging, op zijn vordering te verlenen door de rechter-commissaris. De vordering en de beschikking worden bij de processtukken gevoegd.
2. De officier van justitie doet van de toepassing van het eerste lid en, voor zover de in artikel 2.10.3.1.7, eerste lid, vermelde belangen dat toelaten, de redenen waarom, proces-verbaal opmaken. Dit proces-verbaal wordt bij de processtukken gevoegd.
3. Zolang de zaak niet is geëindigd, bewaart de officier van justitie de in het eerste lid bedoelde stukken.

Artikel 1.8.4 [artikel 30]

1. De kennisneming van de processtukken wordt de verdachte op diens verzoek tijdens het opsporingsonderzoek verleend door de officier van justitie. De kennisneming wordt de verdachte in elk geval toegestaan vanaf het eerste verhoor na aanhouding.

2. Indien de officier van justitie in gebreke blijft de kennisneming te verlenen, kan hem op verzoek van de verdachte door de rechter-commissaris een termijn worden gesteld binnen welke de kennisneming van processtukken wordt verleend. Alvorens op het verzoek te beslissen, hoort de rechter-commissaris de officier van justitie.
3. Niettemin kan de officier van justitie, indien het belang van het onderzoek dit vordert, de verdachte de kennisneming van bepaalde processtukken onthouden.
4. De verdachte wordt in het geval, bedoeld in het derde lid, ervan in kennis gesteld dat de hem ter inzage gegeven stukken niet volledig zijn. De verdachte kan binnen veertien dagen na dagtekening van de kennisgeving en daarna telkens na periodes van dertig dagen, een bezwaarschrift indienen bij de rechter-commissaris.

Artikel 1.8.5 [artikel 31]

Aan de verdachte mag niet worden onthouden de volledige kennisneming van:

- a. de processen-verbaal van zijn verhoren;
- b. de processen-verbaal betreffende verhoren of handelingen van onderzoek, waarbij hij of zijn raadsman de bevoegdheid heeft gehad tegenwoordig te zijn, tenzij en voor zover uit een proces-verbaal blijkt van een omstandigheid waarvan hij in het belang van het onderzoek tijdelijk onkundig moet blijven, en in verband daarmee een bevel als bedoeld in artikel 1.4.2.2.2, eerste lid, is gegeven;
- c. de processen-verbaal van verhoren waarvan hem de volledige inhoud mondeling is medegedeeld of, in plaats daarvan, een mondelinge mededeling van de korte inhoud is gedaan.

Artikel 1.8.6 [artikel 32]

1. De verdachte kan van de processtukken waarvan hem de kennisneming is toegestaan, afschrift krijgen, maar het onderzoek mag daardoor niet worden opgehouden.
2. In het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de opsporing en vervolging van strafbare feiten of op zwaarwichtige gronden aan het algemeen belang ontleend, kan de officier van justitie bepalen dat van bepaalde stukken of gedeelten daarvan geen afschrift wordt verstrekt. Indien tijdens het onderzoek op de terechtzitting nog stukken bij de processtukken worden gevoegd, kan het gerecht in feitelijke aanleg waarvoor de zaak wordt vervolgd ambtshalve, op vordering van de officier van justitie, op verzoek van de verdachte of van de benadeelde partij overeenkomstig de voorgaande volzin beslissen.
3. De verdachte wordt in het geval, bedoeld in het tweede lid, eerste volzin, ervan in kennis gesteld dat hem van bepaalde stukken of gedeelten daarvan geen afschrift wordt verstrekt.
4. De verdachte kan binnen veertien dagen na dagtekening van de kennisgeving, bedoeld in het derde lid, daartegen een bezwaarschrift indienen bij de rechter-commissaris.

Artikel 1.8.7 [artikel 32a]

1. De verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, kan verzoeken processtukken waarvan hem de kennisneming is toegestaan en die hij noodzakelijk acht voor zijn verdediging geheel of gedeeltelijk schriftelijk te laten vertalen in een voor hem begrijpelijke taal. Het verzoek wordt schriftelijk gedaan, omschrijft zo duidelijk mogelijk de processtukken of gedeelten daarvan waarop het verzoek betrekking heeft en is met redenen omkleed.
2. Tijdens het opsporingsonderzoek wordt het verzoek gericht aan de officier van justitie; tijdens het onderzoek op de terechtzitting wordt het verzoek gericht aan het gerecht in feitelijke aanleg waarvoor de zaak wordt vervolgd.
3. Indien de officier van justitie het verzoek afwijst, wordt de verdachte daarvan kennis gegeven. De verdachte kan binnen veertien dagen na dagtekening van de kennisgeving daartegen een bezwaarschrift indienen bij de rechter-commissaris.

Artikel 1.8.8 [artikel 33]

De kennisneming van alle processtukken in het oorspronkelijk of in afschrift mag, behoudens het bepaalde in artikel 1.8.3, de verdachte niet worden onthouden zodra dagvaarding om op de terechtzitting in eerste aanleg te verschijnen aan hem ter beschikking is gesteld dan wel een strafbeschikking is uitgevaardigd.

Artikel 1.8.9 [artikel 34]

1. De verdachte kan de officier van justitie verzoeken specifiek omschreven stukken die hij van belang acht voor de beoordeling van de zaak bij de processtukken te voegen. Het verzoek wordt schriftelijk gedaan en is met redenen omkleed.
2. Met het oog op de onderbouwing van zijn verzoek kan de verdachte de officier van justitie toestemming verzoeken om kennis te nemen van de stukken, bedoeld in het eerste lid.
3. Indien de officier van justitie in gebreke blijft te beslissen over het voegen van de stukken dan wel de kennisneming daarvan, kan hem op verzoek van de verdachte door de rechter-commissaris een termijn worden gesteld binnen welke een beslissing wordt genomen.
4. De officier van justitie kan het voegen van de stukken onderscheidenlijk de kennisneming daarvan weigeren indien hij van oordeel is dat de stukken niet als processtukken kunnen worden aangemerkt dan wel indien hij dit onverenigbaar acht met een van de in artikel 2.10.3.1.7, eerste lid, vermelde belangen. Hij behoeft daartoe een schriftelijke machtiging, op diens vordering te verlenen door de rechter-commissaris.

HOOFDSTUK 9

De kennisgeving van gerechtelijke mededelingen

TITEL 9.1

Gerechtelijke mededelingen

Artikel 1.9.1.1 [deel artikel 36a]

Onder gerechtelijke mededelingen worden verstaan alle mededelingen door een opsporingsambtenaar, het openbaar ministerie of een rechter die in dit wetboek en het Wetboek van Strafrecht zijn voorgeschreven, waaronder de dagvaarding, oproeping, kennisgeving en aanzegging.

Artikel 1.9.1.2 [artikel 36a]

1. Gerechtelijke mededelingen worden gedaan onder verantwoordelijkheid van het openbaar ministerie dat de zaak opspoort, vervolgt of het laatst heeft vervolgd, tenzij de wet anders bepaalt.
2. Het openbaar ministerie kan van ieder vorderen de inlichtingen te verstrekken die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de kennisgeving van gerechtelijke mededelingen. Artikel 2.7.6.1.1 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1.9.1.3 [artikel 36b]

1. De kennisgeving van gerechtelijke mededelingen geschiedt door:
  - a. betekening;
  - b. toezending;
  - c. mondelinge mededeling.
2. Betekening van een gerechtelijke mededeling geschiedt door middel van uitreiking of elektronische overdracht, op de bij de wet voorziene wijze. Indien betekening door elektronische

overdracht niet of niet binnen een redelijke termijn mogelijk is, geschiedt betekening door uitreiking.

3. Toezending geschiedt door aflevering van een gewone of aangetekende brief:

a. door een postvervoerbedrijf als bedoeld in de Postwet 2009;

b. door een hiertoe bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen dienst of andere instelling van vervoer; of

c. door elektronische overdracht, op een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepaalde wijze.

4. Een mondelinge mededeling wordt zo spoedig mogelijk in een proces-verbaal of op andere wijze schriftelijk vastgelegd.

Artikel 1.9.1.4 [artikel 36c]

1. De kennisgeving van gerechtelijke mededelingen behoeft alleen door betekening te geschieden in de bij de wet bepaalde gevallen. Dagvaardingen en aanzeggingen die aan het openbaar ministerie of de procureur-generaal bij de Hoge Raad zijn opgedragen, worden steeds betekend, tenzij de wet anders bepaalt.

2. De kennisgeving van gerechtelijke mededelingen geschiedt in andere gevallen door toezending van een gerechtelijke mededeling, tenzij de wet bepaalt dat de kennisgeving mondeling wordt gedaan.

TITEL 9.2

Betekening van gerechtelijke mededelingen

Artikel 1.9.2.1 [artikel 36d]

1. De uitreiking van de gerechtelijke mededeling, bedoeld in artikel 1.9.1.3, tweede lid, geschiedt door een postvervoerbedrijf als bedoeld in de Postwet 2009 dan wel door een hiertoe bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen dienst of andere instelling van vervoer.

2. De elektronische overdracht van een gerechtelijke mededeling, bedoeld in artikel 1.9.1.3, tweede lid, geschiedt met behulp van een hiertoe bij algemene maatregel van bestuur aangewezen elektronische voorziening.

3. Het openbaar ministerie kan indien dit wenselijk is de uitreiking opdragen aan een ambtenaar van politie, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, dan wel aan een andere ambtenaar of functionaris, voor zover die ambtenaar of functionaris daartoe bij ministeriële regeling is aangewezen.

Artikel 1.9.2.2 [artikel 36e]

1. De uitreiking van de gerechtelijke mededeling, bedoeld in artikel 1.9.1.3, tweede lid, geschiedt:
a. aan hem wie in Nederland in verband met de strafzaak waarop de uit te reiken gerechtelijke mededeling betrekking heeft rechtens zijn vrijheid is ontnomen en aan hem wie in Nederland in andere bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepaalde gevallen rechtens zijn vrijheid is ontnomen: in persoon;

b. aan alle anderen: in persoon of indien betekening in persoon niet is voorgeschreven en de mededeling in Nederland wordt aangeboden:

1°. aan het adres waar de geadresseerde als ingezetene is ingeschreven in de basisregistratie personen, dan wel,

2°. indien de geadresseerde niet als ingezetene is ingeschreven in de basisregistratie personen, aan de woon- of verblijfplaats van de geadresseerde.

2. Indien in het geval bedoeld in het eerste lid, onderdeel b:

a. de geadresseerde niet wordt aangetroffen, geschiedt de uitreiking aan degene die zich op dat adres bevindt en die zich bereid verklaart het stuk onverwijld aan de geadresseerde te doen toekomen;

b. geen uitreiking heeft kunnen geschieden, wordt de gerechtelijke mededeling uitgereikt aan het openbaar ministerie. Indien vervolgens blijkt dat de geadresseerde op de dag van aanbidding en ten minste vijf dagen nadien als ingezetene in de basisregistratie personen was ingeschreven op het in de mededeling vermelde adres, wordt alsdan een afschrift van de gerechtelijke mededeling onverwijld toegezonden aan dat adres, alsmede aan het adres in Nederland dat de verdachte heeft opgegeven waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden. In de in dit onderdeel bedoelde gevallen wordt een akte van uitreiking als bedoeld in artikel 1.9.2.6 [artikel 36h] opgemaakt. Op de akte wordt aantekening gedaan van de uitreiking aan het openbaar ministerie en, indien daarvan sprake is, van deze toezending.

3. De uitreiking aan de geadresseerde van wie de woon- of verblijfplaats in het buitenland bekend is, geschiedt door toezending van de mededeling, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van de bevoegde buitenlandse autoriteit of instantie en, voor zover een verdrag van toepassing is, met inachtneming van dat verdrag.

4. Dagvaardingen worden vertaald in de taal of een van de talen van het land waar de geadresseerde verblijft dan wel, voor zover aannemelijk is dat hij slechts een andere taal machtig is, in die taal. Met betrekking tot andere gerechtelijke mededelingen kan worden volstaan met een vertaling van de essentiële onderdelen daarvan. Indien de bevoegde buitenlandse autoriteit of instantie bericht dat de mededeling aan de geadresseerde is uitgereikt, geldt deze uitreiking als betekening in persoon, zonder dat dit nog uit een afzonderlijke akte hoeft te blijken.

5. In het belang van een goede uitvoering van dit artikel kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld.

Artikel 1.9.2.3 [artikel 36f]

1. Voor de elektronische overdracht, bedoeld in artikel 1.9.1.3, tweede lid, wordt een bericht gezonden aan het elektronisch adres dat is opgegeven door degene voor wie de gerechtelijke mededeling bestemd is.

2. Betekening door elektronische overdracht geldt als betekening in persoon als degene voor wie de gerechtelijke mededeling bestemd is, zich toegang verschaft tot de elektronische voorziening, bedoeld in artikel 1.9.2.1, tweede lid.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit artikel.

Artikel 1.9.2.4 [artikel 36g]

1. In de volgende gevallen wordt een afschrift van de dagvaarding of oproeping van de verdachte om op de terechtzitting of nadere terechtzitting te verschijnen toegezonden aan het laatste door de verdachte opgegeven adres:

a. indien de verdachte bij zijn eerste verhoor in de desbetreffende strafzaak aan de verhorende ambtenaar een adres in Nederland heeft opgegeven waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden;

b. indien de verdachte bij het begin van het onderzoek op de terechtzitting in eerste aanleg een adres in Nederland heeft opgegeven waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden;

c. indien door of namens de verdachte bij het instellen van een gewoon rechtsmiddel in de betrokken zaak een adres in Nederland is opgegeven waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden.

2. De verdachte kan het adres, bedoeld in het eerste lid, of het elektronisch adres, bedoeld in artikel 1.4.1.8, tweede lid, wijzigen.

3. Verzending van een afschrift als bedoeld in het eerste lid kan achterwege blijven indien:

a. het opgegeven adres gelijk is aan het adres waaraan de dagvaarding of oproeping ingevolge artikel 1.9.2.2 wordt uitgereikt;

b. de verdachte, nadat hij bij een eerdere gelegenheid als bedoeld in het eerste lid een adres heeft opgegeven waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden, bij een volgende gelegenheid uitdrukkelijk te kennen geeft dit adres niet te willen handhaven;

- c. de geadresseerde nadat hij een adres als bedoeld in het eerste lid heeft opgegeven, het adres waar hij als ingezetene is ingeschreven in de basisregistratie personen wijzigt;*
- d. de dagvaarding of oproeping inmiddels aan de verdachte in persoon is uitgereikt.*
- 4. Bij de verzending, bedoeld in het eerste lid, wordt de voor de dagvaarding of oproeping geldende termijn in acht genomen.*
- 5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit artikel.*

Artikel 1.9.2.5 [artikel 36h]

- 1. Van iedere uitreiking als bedoeld in artikel 1.9.1.3, tweede lid, wordt een akte opgemaakt, waarin zijn vermeld:*
  - a. de autoriteit van welke de gerechtelijke mededeling uitgaat;*
  - b. het nummer van de gerechtelijke mededeling;*
  - c. de persoon voor wie de gerechtelijke mededeling bestemd is;*
  - d. de persoon aan wie de gerechtelijke mededeling is uitgereikt;*
  - e. de plaats van uitreiking;*
  - f. de dag en het uur van uitreiking.*
- 2. Wordt met de gerechtelijke mededeling gehandeld overeenkomstig de tweede volzin van artikel 19.2.2, tweede lid, onderdeel b, dan vermeldt de akte de dag van aanbidding van het stuk aan het adres van degene voor wie het is bestemd.*
- 3. De akte wordt door hen die met de uitreiking zijn belast, ieder voor zover het zijn bevindingen en handelingen betreft, van die bevindingen en handelingen naar waarheid opgemaakt en ondertekend. Zo mogelijk wordt de identiteit van de persoon, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, vastgesteld aan de hand van een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.*
- 4. De vastlegging in een proces-verbaal van de mondelinge mededeling, bedoeld in artikel 1.9.1.3, vierde lid, vermeldt in elk geval de in het eerste lid bedoelde gegevens.*
- 5. Het model van de akte wordt bij ministeriële regeling vastgesteld. Hierbij kunnen in het belang van een goede uitvoering van dit artikel nadere voorschriften worden gegeven.*

Artikel 1.9.2.6 [artikel 36i]

- 1. Van iedere elektronische overdracht als bedoeld in artikel 1.9.1.3, tweede lid, wordt langs elektronische weg vastgelegd:*
  - a. de autoriteit van welke de gerechtelijke mededeling uitgaat;*
  - b. het nummer van de gerechtelijke mededeling;*
  - c. de persoon voor wie de gerechtelijke mededeling bestemd is;*
  - d. het elektronische adres waaraan het bericht is gestuurd dat de gerechtelijke mededeling beschikbaar is gesteld voor elektronische overdracht;*
  - e. de wijze, de dag en het uur waarop de persoon voor wie de gerechtelijke mededeling is bestemd, zich toegang tot de elektronische voorziening heeft verschaft.*
- 2. De eisen waaraan de vastlegging van de elektronische overdracht moet voldoen, worden bij ministeriële regeling vastgesteld. Hierbij kunnen in het belang van een goede uitvoering van dit artikel nadere voorschriften worden gegeven.*

Artikel 1.9.2.7 [artikel 36j]

- 1. De kennisgeving van gerechtelijke mededelingen aan een rechtspersoon, als voorzien in dit wetboek en het Wetboek van Strafrecht, geschiedt aan:*
  - a. de woonplaats van de rechtspersoon; dan wel*
  - b. de plaats van het kantoor van de rechtspersoon; dan wel*
  - c. de woonplaats van een van de bestuurders.*
- 2. Betekening van een gerechtelijke mededeling geschiedt door uitreiking aan een van de bestuurders, dan wel aan een persoon die door de rechtspersoon is gemachtigd het stuk in*

ontvangst te nemen. De uitreiking geldt in deze gevallen als betekening in persoon. Uitreiking aan deze personen kan geschieden op een andere plaats dan bedoeld in het eerste lid.

3. De uitreiking van een gerechtelijke mededeling als bedoeld in het tweede lid kan eveneens geschieden op een van de plaatsen omschreven in het eerste lid, aan ieder die in dienstbetrekking is van de rechtspersoon en die zich bereid verklaart de gerechtelijke mededeling te bezorgen.

Artikel 1.9.2.8 [artikel 36k]

1. De kennisgeving van gerechtelijke mededelingen aan een maatschap of vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, als voorzien in dit wetboek en het Wetboek van Strafrecht, geschiedt aan:

- a. de plaats van het kantoor van de maatschap of vennootschap; dan wel
- b. de woonplaats van een van de aansprakelijke vennoten.

2. Betekening van een gerechtelijke mededeling geschiedt door uitreiking aan een van de aansprakelijke vennoten dan wel aan een persoon die door een of meer van hen is gemachtigd het stuk in ontvangst te nemen. De uitreiking geldt in deze gevallen als betekening in persoon. Uitreiking aan deze personen kan geschieden op een andere plaats dan bedoeld in het eerste lid.

3. De uitreiking van een gerechtelijke mededeling als bedoeld in het tweede lid kan eveneens geschieden op een van de plaatsen, omschreven in het eerste lid, aan ieder die in dienstbetrekking is van de maatschap of vennootschap of van een aansprakelijke vennoot en die zich bereid verklaart de gerechtelijke mededeling te bezorgen.

4. Het eerste tot en met het derde lid zijn van overeenkomstige toepassing bij de vervolging van een doelvermogen of rederij. In dit geval treden de bestuurders dan wel de boekhouder en de leden van de rederij in de plaats van de aansprakelijke vennoten.

Artikel 1.9.2.9 [artikel 36l]

Heeft de uitreiking niet overeenkomstig artikel 1.9.2.7, tweede of derde lid, of artikel 1.9.2.8, tweede of derde lid, kunnen geschieden, dan wordt de gerechtelijke mededeling uitgereikt aan het openbaar ministerie. Het openbaar ministerie zendt alsdan een afschrift van de mededeling onverwijld toe aan het in de mededeling vermelde adres, van welk feit aantekening wordt gedaan op de akte van uitreiking.

Artikel 1.9.2.10 [artikel 36m]

Op de kennisgeving van gerechtelijke mededelingen aan een rechtspersoon, maatschap of vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, een doelvermogen of rederij zijn de artikelen 1.9.1.3, 1.9.1.4, 1.9.2.1 [36e, tweede en vierde lid], 1.9.2.3, 1.9.2.4, 1.9.2.5, eerste, derde en vijfde lid, 1.9.2.6, 1.9.2.11, eerste en derde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1.9.2.11 [artikel 36n]

1. De rechter kan, indien de uitreiking niet is geschied overeenkomstig het bepaalde in deze afdeling, de betekening nietig verklaren.

2. Indien de geadresseerde als ingezetene is ingeschreven in de basisregistratie personen, doch ter terechtzitting blijkt dat hij feitelijk op een ander adres verblijft, kan de rechter de oproeping van de niet verschenen verdachte bevelen.

3. Indien aan de verzendplicht ingevolge artikel 1.9.2.4 niet of niet tijdig is voldaan, beveelt de rechter de schorsing van het onderzoek ter terechtzitting tenzij:

- a. zich een omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat de dag van de terechtzitting of nadere terechtzitting de verdachte tevoren bekend was; dan wel
- b. zich anderszins een omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat de verdachte kennelijk geen prijs stelt op berechting in zijn tegenwoordigheid.

HOOFDSTUK 10

Enige algemene voorzieningen

Artikel 1.10.1 [nieuw]

1. Een schriftelijk bericht van een burger over zijn strafzaak kan worden overgedragen met behulp van een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen elektronische voorziening.
2. Onder een bericht wordt verstaan een aangifte, beklag, bericht tot het instellen of intrekken van een rechtsmiddel, bezwaarschrift, klaagschrift, schriftuur, verzet tegen een strafbeschikking, schriftelijk verzoek of ander bericht voorzien in dit wetboek afkomstig van een verdachte, een slachtoffer, een advocaat of een raadsman, een vertegenwoordiger of een belanghebbende of betrokkene.
3. Door een advocaat of een raadsman kan een schriftelijk bericht uitsluitend worden verzonden met behulp van een voorziening bedoeld in het eerste lid.
4. Als datum en uur van ontvangst van een schriftelijk bericht, dat is overgedragen met behulp van de voorziening, bedoeld in het eerste lid, gelden de datum en het uur waarop het bericht in de voorziening is vastgelegd. De ontvangst wordt schriftelijk bevestigd aan het elektronische adres dat voor de overdracht is gebruikt.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over het gebruik van de elektronische voorziening.

Artikel 1.10.2 [artikelen 138e en 138f Wet digitale processtukken + nieuw]

1. Onder elektronische handtekening wordt verstaan een handtekening die bestaat uit elektronische gegevens die gehecht zijn aan of logisch verbonden zijn met andere elektronische gegevens die worden gebruikt door de ondertekenaar om te ondertekenen.
2. Onder getekend of ondertekend respectievelijk waarmerken of gewaarmerkt worden, wordt mede verstaan een ondertekening respectievelijk waarmerking met een elektronische handtekening die voldoet aan de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen eisen ten aanzien van in elk geval het betrouwbaarheidsniveau van authenticatie.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de overdracht van elektronische processtukken tussen de opsporingsambtenaren, het openbaar ministerie en de gerechten in de procedures voorzien in dit wetboek.

Artikel 1.10.3 [artikel 124]

1. De rechter of ambtenaar, die met de leiding van ambtsverrichtingen is belast, draagt zorg voor de handhaving van de orde bij gelegenheid van die verrichtingen.
2. Deze neemt de nodige maatregelen opdat de ambtsverrichtingen ongestoord kunnen plaatsvinden.
3. Indien daarbij iemand de orde verstoort of op enigerlei wijze hinderlijk is, kan de betrokken rechter of ambtenaar, na hem zo nodig te hebben gewaarschuwd, bevelen dat hij zal vertrekken en, ingeval van weigering, hem doen verwijderen en tot de afloop van de ambtsverrichtingen in verzekering doen stellen.
4. De maatregelen genoemd in het tweede en derde lid worden vastgelegd in een proces-verbaal, dat bij de processtukken wordt gevoegd.
5. Met de uitvoering van de maatregelen zijn belast ambtenaren van politie, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, dan wel andere ambtenaren of functionarissen die door Onze Minister zijn aangewezen. Deze ambtenaren of functionarissen nemen de aanwijzingen in acht van de rechter of de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 1.10.4 [artikel 131a]

1. Waar in dit wetboek de bevoegdheid wordt gegeven tot het horen, verhoren of ondervragen van personen, wordt daaronder, met uitzondering van bij algemene maatregel van bestuur te bepalen

gevallen, mede begrepen horen, verhoren of ondervragen per videoconferentie, waarbij een directe beeld- en geluidsverbinding tot stand komt tussen de betrokken personen.

2. De rechter of de ambtenaar die met het verhoor is belast, beslist of van videoconferentie gebruik wordt gemaakt, waarbij het belang van het onderzoek in aanmerking wordt genomen. Alvorens te beslissen wordt de te verhoren persoon en in voorkomende gevallen de officier van justitie, in de gelegenheid gesteld zijn mening kenbaar te maken over de toepassing van videoconferentie.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over:

- de eisen waaraan de techniek van videoconferentie dient te voldoen, onder meer met het oog op de onschendbaarheid van vastgelegde waarnemingen;
- de controle op de naleving van de eisen, bedoeld onder a.

Artikel 1.10.5 [artikelen 27b en 27c]

1. Onze Minister kent aan de verdachte, wiens identiteit voor de eerste keer is vastgesteld, een strafrechtsketennummer toe. Het strafrechtsketennummer bevat geen informatie over de verdachte.

2. Het strafrechtsketennummer mag slechts worden gebruikt ten behoeve van het uitwisselen van persoonsgegevens van verdachten en veroordeelden ten behoeve van de toepassing van het strafrecht en de uitvoering van de Vreemdelingenwet 2000 in bij algemene maatregel van bestuur te bepalen gevallen.

3. De functionarissen en organen die met de toepassing van het strafrecht zijn belast, gebruiken bij het onderling uitwisselen van persoonsgegevens van verdachten en veroordeelden het strafrechtsketennummer, evenals bij het uitwisselen van deze persoonsgegevens met de functionarissen die met de uitvoering van de Vreemdelingenwet 2000 zijn belast. Bij het uitwisselen van deze persoonsgegevens met andere gebruikers als bedoeld in artikel 1, onder d, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer gebruiken zij het burgerservicenummer om te waarborgen dat deze persoonsgegevens betrekking hebben op de juiste verdachte of veroordeelde.

Artikel 1.10.6 [artikel 27c]

1. Het strafrechtsketennummer en de andere gegevens die noodzakelijk zijn voor de vaststelling van de identiteit van verdachten en veroordeelden en die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen, worden in de strafrechtsketendatabank verwerkt. Onze Minister is de verantwoordelijke voor deze databank.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor het verwerken van de gegevens, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 1.10.7 [nieuw]

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de verwerking van gegevens die door de uitoefening van in dit wetboek omschreven bevoegdheden zijn verkregen voor zover deze regels op het tijdstip van inwerkingtreding van dit wetboek al bij of krachtens bepalingen van het voor dat tijdstip geldende Wetboek van Strafvordering waren gesteld.

ARTIKEL II

Deze wet wordt aangehaald als: Vaststellingswet Boek 1 van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (Strafvordering in het algemeen).

ARTIKEL III

De inwerkingtreding van deze wet wordt bij wet geregeld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Veiligheid en Justitie,